

TÜRK EĞİTİM-SEN

TÜRKİYE'DE TEKNİK EĞİTİMİN PROBLEMLERİ, YAPISAL VE İŞLEVSEL DEĞİŞİM İHTİYAÇLARI ÇALIŞTAYI

KOMİSYON RAPORLARI

01-03 MART 2013

Koordinatörler

Cengiz KOCAKAPLAN
Genel Eğitim ve
Sosyal İşler Sekreteri

Talip GEYLAN
Genel Teşkilatlandırma
Sekreteri

Yayına Hazırlayanlar
Sinan DEMİRTÜRK
Dr. Yılmaz YEŞİL

Tasarım
Fatih Taha

SUNUŞ

Türk Eğitim Sen olarak; teknik eğitimin önemini biliyor, bu sebeple her fırsatta teknik eğitimin içinde bulunduğu sıkıntılı duruma dikkat çekiyoruz. Teknik öğretmenlerin duygularına tercüman oluyor, katılmış olduğumuz Kurum İdari Kurulu toplantılarında teknik eğitimin sorunlarını dile getiriyoruz. Ancak bütün bunlara rağmen çok acı bir gerçektir ki teknik eğitim ülkemizde hak ettiği konumda değildir. Her şeyden önce, teknik eğitimin ne anlama geldiği konusunda kamuoyu yeterli bilinç düzeyine sahip değildir. Bu durum, ülkemizin, teknik eğitimde dünyanın çok gerisinde olmasına yol açmaktadır. Dünyada teknik eğitime önemli yatırımlar yapılırken, istihdam alanları yaratılırken, teknik eğitim geniş kitleler tarafından tercih edilir ve kabul görürken; ülkemizde bu konuda beklenen atılım bir türlü sağlanamamıştır. Unutulmamalıdır ki teknik eğitime kör bakan teknoloji yarışında yaya kalır.

Bilindiği gibi teknik eğitim fakülteleri kapatılarak, teknoloji fakültelerine dönüştürülmüştür. Bugün teknik eğitim fakülteleri ve teknoloji fakültelerinden mezun olan öğretmenlerimizin önündeki en büyük engel, bu alanda yeterli öğretmen ataması yapılmamasıdır. 70 bin teknik öğretmen atanmak için feryat etmektedir. Ellerinde diplomalarıyla mesleklerini yapmayı, bilgilerini aktarmayı dört gözle bekleyen bu donanımlı gençlerimiz, işsizlik girdabında kaybolmaktadır. Ülkemizde mesleki ve teknik liselerden mezun olan çocuklarımız için yeterli istihdam alanı sağlanamaması da büyük bir handikaptır.

Bunun yanı sıra teknik eğitimin ülkemizde hak ettiği değeri görmemesinin en önemli nedenlerinden birisi de mesleki ve teknik eğitime katsayı adaletsizliğiyle vurulan darbedir. Bugüne kadar ötekileştirilen, yükseköğretime geçişte önüne engeller konulan, üvey evlat muamelesi gören teknik eğitim, bu nedenle yıllarını kaybetmiştir. Katsayı adaletsizliğinin kaldırılması ile birlikte bu alanda yeni yeni

kıpırdanmalar olmaktadır. Ancak ülkemizin, kıpırdanmalara değil, sıçramalara ihtiyacımız vardır.

Teknik eğitimle ilgili mevzuattan da kaynaklanan yığınla sorun bulunmaktadır. Mutlaka teknik eğitim mevzuatının; uygulayıcısı olan yönetici ve öğretmenlerin görüşleri alınmak üzere masaya yatırılma ihtiyacı vardır.

Sendikamız, teknik eğitimin dağ gibi sorunlarını mercek altına almak ve teknik eğitimin dününü, bugününü, yarınını masaya yatırmak amacıyla önemli bir Çalıştaya ev sahipliği yapmıştır.

Çalıştay hazırlıkları ciddiyet ve titizlikle yürütülmüştür. Bir takvim doğrultusunda önce ilçe komisyonları çalışmalarını yapmış, daha sonra il komisyonları marifeti ile raporlar birleştirilerek tek rapor haline getirilmiştir. Her ilden Çalıştaya katılacak en az iki il temsilcisi şubelerimiz tarafından belirlenmiştir. Belirlenen temsilcilerin katılımı ile **"Türkiye'de Teknik Eğitimin Problemleri, Yapısal ve İşlevsel Değişim İhtiyaçları"** konulu çalıştay; 01-03 Mart 2013 tarihinlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayın başarı ile gerçekleştirilmesi için her türlü tedbiri alan ve gayret gösteren Şube Başkanlarımıza ve Yönetim Kurulu Üyelerine, İlçe Temsilcilerine, il, ilçe komisyonlarında görev alarak çalışmalara katılan teknik öğretmen ve yöneticilere, Ankara'da gerçekleştirdiğimiz Çalıştaya katılan il temsilcilerine çok teşekkür ediyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle Çalıştayda ortaya çıkan görüş, öneri ve düşüncelerin, alınan kararların sorumlu makam ve kişilerce dikkate alınmasını temenni ediyoruz.

Saygılarımızla.

ÇALIŞTAY KOORDİNATÖRLERİ

Cengiz KOCAKAPLAN
Genel Eğitim ve
Sosyal İşler Sekreteri

Talip GEYLAN
Genel Teşkilatlandırma
Sekreteri

GENEL BAŞKAN İSMAİL KONCUK'UN AÇILIŞ KONUŞMASI

Sayın Genel Müdürüm,

Siyasi Partilerin ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Değerli Temsilcileri,

Türkiye Kamu-Sen'e Bağlı Sendikalarımızın Kıymetli Genel Başkanları ve Genel Merkez Yöneticileri,

İllerimizi temsilen çalıştayımıza katılan değerli meslektaşlarım hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Değerli Katılımcılar,

Teknik eğitim meselesi her dönemde memleketimizin önemli konularından olmuştur. Fakat üzülerek ifade etmeliyim ki, bu derece önemli bir mesele, maalesef hiçbir zaman öncelikli olarak ele alınmamıştır. Hatta ideolojik ve siyasi mülahazaların tartışma konusu dahi yapılan teknik eğitim geçen yıllar içerisinde ciddi tahribatlara maruz bırakılmıştır. Meslek hayatının uzun bir dönemini Endüstri Meslek Liselerinde geçirmiş bir öğretmen olarak ifade ediyorum k; önceleri, örneğin, Anadolu Teknik Liselerine öğrenci kaydettirmek için aileler öğretmenler ve idareciler üzerinden torpil ararken, bu liselerimizi başarılı öğrenciler tercih ederken, maalesef sonradan bu liselere diploma notu daha düşük öğrenciler gelmeye başladı. Öyle ki, 1998 yılında teknik liseye zorlukla öğrenci bulur hale geldik. Bu durumun nedeni tabii ki, 28 Şubat sürecinde teknik ve meslek liselerin önüne katsayı probleminin konulmasıydı. O dönem karar verme makamında bulunanlar ve bunların mihmandarları eğitime ve özellikle mesleki teknik eğitime büyük bir darbe vurmuşlardır. Türk Eğitim-Sen olarak o dönem bu uygulamanın yanlışlığını ifade etmek niçin bü-

yük mücadeleler verdik. Ancak ne yazık ki, siyasi tavırlar eğitimin gerçeklerini geri plana itti.

Yıllardır çözülmesi için emek verdiğimiz katsayı problemi nihayet ortadan kalktı. Bu sevindirici bir gelişme. Bu konu siyasi değildir. Zaten, "Endüstri meslek liselerine giren öğrenciler, sadece teknik eğitim fakültesine gider." Şeklindeki bir yaklaşım bilimsel de değildi, pedagojik de değildi. Akla zarar bir uygulamaydı. 1997 yılından bu yıllara kadar bunun acısını yaşadık. Dünya nasıl yapıyorsa, siz de öyle yapacaksınız. İnsanların önüne eğitim-öğretim davasında engeller koyamazsınız. Onlara bir rota çizemezsiniz. Çok şükür bu ucubeden kurtulduk.

O dönem getirilen katsayı uygulamasıyla okullara yönelik talebin azalmasına bağlı olarak teknik öğretmen alımında da ciddi sıkıntılar baş gösterdi Bugün geldiğimiz noktada 80 bine yakın Teknik Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenimiz atanmayı beklemektedir. Bu gençlerimiz hayatlarının baharını ellerinde diplomalarıyla işsiz geçirmektedirler. Geçtiğimiz aylarda bu arkadaşlarımızla birlikte Ankara Kızılay'da bir eylem gerçekleştirdik. Eylemlerinde arkadaşlarımız güzel bir slogan hazırlamışlar: "28 Şubat'ın mağdurlarıyız." diyorlar. Ama Hükümet ne yazık ki, teknik öğretmenlere kulağını tıkamış durumda. Her ağzını açtığında 28 Şubat dönemini dile getiren AKP Hükümeti, Teknik Öğretmenlerin sorun ve taleplerini görmezden gelmekte.

Şu tartışılmaz bir gerçektir: Teknik eğitimde başarıyı yakalayamayan ülkelerin, dünya teknoloji yarışında imzasının olması mümkün değildir. Dolayısıyla ülkemizin teknik eğitim standartını yükselteceğiz. Çocuklarımızı bu alanda en iyi şekilde yetiştireceğiz. Bunun için ne gerekiyorsa yapılmalıdır. Teknik eğitim konusu, hem mevzuat yönünden hem de fiziksel ve teknolojik alt yapı açısından

öncelikli meselemiz haline gelmelidir. İlk önce 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nu gözden geçirmemiz lazım. Öte yandan, işletmelerin de bu konuda sorumluluklarını hatırlamaları lazım. Mesela, işletme sahipleri veya yöneticileri; meslek eğitimi için işyerlerine gelen meslek lisesi öğrencilerinin eline süpürge vermeyecekler, onlara çay demletmeyecekler. Öğrencilerin işletmeye gelme nedenleri ne ise onu yaptıracaklar. Bunun bir yaptırımı olması gerekiyor. Hatta orada öğrencilerimizle ilgilenecek usta başı ya da usta öğreticilerin kontrolden geçmesi gerekir. Bu insanların o alana ne kadar hakim olduklarının ölçülmesi gerekir. İşte tüm bu hususları da kapsayan yeni bir düzenleme kaçınılmazdır.

Çalıştayımız, sadece öğretmenlerimizin problemlerinin gündeme geleceği bir çalıştay değil; aynı zamanda mesleki teknik eğitimin nitelik problemlerine de eğilen ve yaşanan sıkıntıların nasıl aşılabileceğine dair öneriler getiren bir çalışma olacaktır. Bu anlamda, ülkemiz teknik eğitiminin geleceğine önemli bir projeksiyon oluşturacağına inandığım bu çalıştaya katkı sağlayan bütün katılımcılara şükranlarımı sunuyorum.

Kıymetli misafirlerimiz, çok değerli katılımcılar;

Bugün burada olmanızdan dolayı çok teşekkür ediyor; daha güzel ve daha başarılı çalışmalarda birlikte olabilmek dileklerimle saygılarımı sunuyorum.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. ÖMER AÇIKGÖZ'ÜN KONUŞMASI

Kömür madeninden kömür çıkaranlar en zor işi yapanlardır. Biz onlara madenciler deriz. İnsan kaynaklarının madencileri de teknik öğretmenlerdir. Bir ülkede insan kaynakları nitelikliyse, kaliteliyse üretimdeki insan kaynaklarının payı yüksekse, o ülkenin üretimdeki payı, o eğitimi veren teknik öğretmenlere aittir. Maalesef ülkemizde eğitimin değeri yükseköğretime atfediliyor. Yükseköğretimin içinde de teknik eğitim kıymetli görülmüyor, genel eğitim kıymetli görülüyor. Bunun yansıması olarak ortaöğretimde genel eğitim kıymetli görülüyor. Bakanlığın da yıllardır yaptığı ortaöğretim seçme sınavı bu politikaya destek vermiştir. Dolayısıyla ortaöğretim içindeki en iyi öğrenciler sırasıyla yabancı liseler, fen liseleri, özel liseler, Anadolu liseleri, genel liseler ve son olarak da mesleki ve teknik liselerde bulunmaktadır. Neredeyse elekte elenip 7-8. sırada olan öğrenciler bize geliyor. Aslında bu bir ülkenin kendi ayağına kurşun sıkmasıdır. Kendi ayakları üzerinde duramayan bir çocuk sanayiye, endüstriye katma değer katamaz. Siz bu çocuğu mesleki ve teknik eğitime getiriyorsunuz, 'sanayide katma değer oluşturacaksın' diyorsunuz. Bu olmaz. Dolayısıyla 28 Şubat aslında, Türk sanayisinin orta ve uzun vadede işgücünün üretim kabiliyetinin zayıflatılması için -sadece imam hatiplere yönelik değil- mesleki eğitime yönelik de yapıldı. Analizleri yaptığımızda bunu görüyoruz. Çok şükür, şu anda katsayı adaletsizliği kaldırıldı. İşin yükseköğretim tarafındaki sorun çözüldü. Yapılacak bir takım işler daha var. Ortaöğretimde yapılması gerekenler var. Öncelikli olarak ortaöğretimde seçme sınavını kaldırmalıdır. Aksi takdirde mesleki ve teknik eğitime kaliteli öğrenci gelmez.

Geçtiğimiz yıl Antalya'da yapılan Çalıştay'da bütün tarafların düşüncelerini aldık. Bu çalıştayda da Bakanlıktan teknik bir heyet burada, sizinle birlikte olacaklar. Düşüncelerinizi, tavsiyelerinizi önemsiyoruz. Zaten birlikte çalışıyoruz. Mesleki ve teknik eğitim bu ülkede stratejik bir meseledir, bu partiye göre değişmez, milli bir meseledir. Fikir, düşünce kimden gelirse gelsin, doğru olduğu sürece onun yorumlayıcısıyız. Tüm düşüncelerinizi bekliyoruz. Sonuç raporunu da bizatihi inceleyeceğim.

Saygı ve sevgilerimi sunuyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

DEMOKRATİK SOL PARTİ GENEL SEKRETERİ HASAN ERÇELEBİ'NİN KONUŞMASI

Sayın Genel Başkanım, Sayın Genel Müdürüm, Türk Eğitim-Sen'in değerli yöneticileri, Türkiye'nin her tarafından gelen değerli teknik öğretmenler, değerli bilim insanları, sevgili meslektaşlarım,hepinizi partimiz Demokratik Sol Parti ve şahsım adına en derin sevgilerimle saygılarımla selamlıyorum.

Evet, mesleki teknik eğitim Türk eğitim sistemi içerisinde bir ana damardır. Atar damardır. Eğer onu tıkarsanız siz vücudu öldürürsünüz, bunun başka bir izah tarzı yok. İşte o nedenle Cumhuriyetimiz kurulduktan sonra, Cumhuriyeti kuranlar savaş yıllarının yıkımından sonra bu devleti yeniden ayağa kaldırmak, yeniden kurmak için üç tane enstitü kurdular 40'lı yıllarda. Birisi Kız Sanat Enstitüleri, birisi Erkek Sanat Enstitüleri ve birisi de Köy Enstitüleri. Bunların hepsi bilgiye, beceriye, üretime dayalıydı. Ancak geçen yıllar içerisinde hepimizi yonta yonta şuanda bunların hiçbirisi ortalıkta kalmadı; ama hepsinden bir hoş seda halen eğitim sistemimizde esiyor.

Evet. Sayın Genel Başkanımız, mesleki teknik eğitimci olduğunu söyledi. Ben de mesleğime bir mesleki teknik eğitimin bir endüstri meslek lisesinin kuruluşuyla başladım. Benim meslek hayatım hep kuruculuktan geçti. Gerçekten güzel bir şey. Bir endüstri meslek lisesi, Denizli'de Atatürk Endüstri Meslek Lisesi, şuanda çok başarılı. Biri üniversite, Pamukkale Üniversitesi ve bu üniversite camiasıyla üniversite çerçevesi içerisinde yer alan kolejlerin de Denizli'ye ilk kurucusu da benim, daha sonra Türkiye'ye oradan yayıldı. Onu da söyleyeyim. çok zevklidir, kurucu olmak. Aynı bir çocuğunuz gibi büyüdükçe ve başarılarını gördükçe mutlu oluyorsunuz. Şunu samimiyetle söylemek gerekirse mesle-

ki hayatımda en fazla doyumu Endüstri Meslek Lisesinde aldım. Çünkü orası gerçekten cıvıl cıvıldır, kıpır kıpırdır. Orada sadece eğitim öğretimin ilkeleri olmaz. Bir de usta çırak ilişkisi. Bizim kültürümüzde tarihimizde olan ahilik ilişkileri, ahi erbaplarının orada ilçeleri vardır. Onlar olmalıdır, verilmelidir. Eğer onları vermezseniz siz öğrencilerinize iş ahlakını öğretemezsiniz. Biraz önce Sayın Genel Başkanımızı, Sayın Genel Müdürümüzü dinledik. Görüyoruz ki çözüm makamı olan, Milli Eğitim Bakanlığı da çare arıyor. O yüzden bu çalıştayı düzenlediğiniz için sizlere teşekkür ediyorum. Gerçekten Türkiye'nin çok sıkıntılı bir dönemden geçtiği bir zamanda mesleki teknik eğitimi gündeme taşımak gerçekten önemli, gerçekten orijinal. Çünkü ülkenin buna ihtiyacı var. Değerli arkadaşlar, mesleki teknik eğitim hep ikinci planda algılandı. Evet, ortak dert bu. Gelişmiş ülkeler, bugünkü baktığımız gelişmiş ülkeler niye gelişmiş? Onlar mesleki teknik eğitime önem vermişler. Üretmişler, ondan gelişmiş.

Peki, çaresi ne? Tamam, sorun ortada duruyor. Çözmemiz lazım. Çaresi nedir? İşte ben bugün öğleden sonra toplanacak çalıştaydaki arkadaşlarıma belki ışık tutar anlamıyla çözümle geldim buraya. Dertleri dinliyoruz. Birazcık eğer bu çorbada tuzumuz olursa kendimi mutlu hissedeceğim bir eğitimci öğretmen olarak. Olmazsa biz yine üretmeye devam edeceğiz. Siz yeter ki bu çalıştayların arkasını kesmeyin.

Şimdi bir konu vardı. Milli Eğitim Bakanlığı bunu düzeltmeli önümüzdeki günlerde diye düşünüyorum. Şimdi bu yeni dört artı dört artı dört sisteminden önce efendim, işte çırak olamıyoruz, çocuklar okulla büyüdükten sonra geliyor, bilmem ne, bilmem ne, tamam, güzel. Peki, şimdi sistem oturdu. Hemen alelacele imam hatip okullarının orta kısmı açıldı. Konu mesleki eğitime öğrenci değil miydi? Peki, eskiden endüstri meslek liselerinin sade orta

okul kısımları vardı. Onlara ne oldu? Evet, onlara ne oldu? Şimdi soruyorum. Ey hükümet, ey iktidar gerçekten bir kaşık suda fırtınalar kopardın. Haklıydın, haksızdın. Peki, o zaman madem yeniden düzenliyorsun. Al işte 28 Şubat da yok şimdi, yeniden yaptın. Peki, o zaman arkadaş ben bir yanlışı düzeltiyorum. Ne yapıyorum? Dördüncü sınıftan sonra endüstri meslek liselerinin de eskiden olduğu gibi orta kısımlarını açıyorum. Birinci önerim bu.

Bir başka konu. Bizim eğitim sistemimizde çalışma günü der ki 180 iş gününden az olamaz. Peki, Cumhuriyetin ilk yıllarında çocuklar ekonomik güç olarak görüldüğü için harmanda değirmende çalışmak zorunda idi bunu anladık; ama artık ne harmana giden var, ne değirmene giden var. 180 iş gününden az olamaz dediğimiz zaman kar tatili, yaz tatili, efendim şu tatili, bu tatili derken o zaten 180 günde olmaz. 180 iş günü demek 365 günün yarısı tatil demek, doğru mu? Peki, o zaman bu eğitim sisteminden nasıl bir verim bekliyoruz biz? Öneri, bundan vazgeçilmeli. Eğitim-öğretim 4 yarı yıl olmalı, ve bu 4 yarıyılda şöyle düzenlenmeli. Şimdi en çok şundan yakınıyoruz. Efendim, biz okullarda piyasanın ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştiremiyoruz. Yetiştiremezsin tabi. Çünkü senin okullarında uygulama dediğimiz bir olay yok. Biraz önce Sayın Genel Başkanımız anlattı. İşte stajda uyumsuzluklar. Değerli arkadaşlarım, ben de bu stajı çok yakında takip ettim. Bırakın uyumsuzluğu çatışma var, çatışma. Çünkü stajlarda senin çocuğun gidiyor, lise öğrencisi. Ona hak öğretmişsin, hukuk öğretmişsin, 8 saat çalışma demişsin, öğle için şu kadar kalori alman lazım demişsin, akşam işi bıraktığında elini yüzünü bir sıcak suyla duş alman gerekir demişsin. Çocuk iş yerine gittiği zaman bunları öteki çıraklara da anlatıyor. Bak, arkadaşlar diyor. Öğlen bizim bir saat tatilimiz var. Akşamüstü beşte elimizi yüzümüzü yıkayacağız, duş alacağız falan. Bu o ustanın işine gelmez.

Çünkü usta o eğitimi görmedi. Onun için diyor ki usta, senin öğrencin benim iş yerimin bir anlamda iş akışını bozuyor arkadaş. Sen bunu yanımdan götür ya da getir kağıdı ben imzalayayım, işte 40 iş günü staj yapmıştır. Yıllardır budur. Birbirimizi kandırıyoruz, kağıt üzerinde her şey güzel; ama yok. Peki, sonuçta tabi ki senin okuldan mezun ettiğin öğrenci piyasada ne kendi iş yapabilir ne iş bulabilir. Peki, çözüm? Çözüm okulda. Ne yapacağız? Şunu yapacağız. Şimdi biz, hep Türkiye olarak özel sektöre kilitlendik. Güzel, özel sektör olmalı, ama o da adam gibi olmalı. Şimdi endüstri meslek lisesinde atölyelere ben giderdim. Devletimiz malzeme gönderiyor. Örnek; tefsiye bölümünde çocuk not alacak, 100 gramlık çekiç yapıyor. Bak, düşünsene. Alıyor çocuk notunu. Peki, bunu gönder ağaç işlerine, bir sap taksın, piyasaya satsın. Hayır, olmaz. Onu kesiyor, sonra somon yapıyor, cıvata yapıyor. Bir daha not alıyor. Peki, ne oldu üretilen malzeme? Boşa gitti. Yapı bölümünde A şubesi geliyor duvarı yapıyor. B şubesi yıkıyor aynı malzemeden, aynı duvarı o yapıyor. Her şey sanal. Peki, ne olmalı? Biz, bu çocuklara o atölyeden piyasaya sunacağız. Piyasa öyle mi? o zaman endüstri meslek liselerini döner sermaye yönetmeliği değişmelidir. Aksi halde endüstri meslek liseleri endüstri meslek liseleri olmaz. Çünkü o döner sermaye yönetmeliğinde der ki senin ürettiğin malın değerinden %10 peşin vergi ver bana. Biz eskiden okul sıralarını endüstri meslek liselerine yaptırırdık, şimdi yaptıramıyoruz. Pahalı, neden pahalı? Piyasada vergi yok, endüstri meslek liselerinde maliyeti üzerinden %10vergi uygulanıyor. Böyle bir şey dünyanın neresinde var. Bu şu demek. Endüstri meslek liselerini öldürelim. Yapılacak ilk iş döner sermaye yönetmeliğini değiştirmektir.

Okul inşaatını niye biz dışarıya ihale ediyoruz,bir hastane inşaatını niye ihale ediyoruz? Evet, madem orada nitelikli bir iş gücünden bahsediyoruz. Neydi bunun tanımı?

Ekonomiye nitelikli ara insan gücü yetiştirmek. Peki, nasıl yetiştirilecek bu ara insan gücü? Bakın bakalım o zaman ne olacak? Ha bir şey daha olacak. Endüstri meslek lisesi öğrencileri yatılı olacak. Tam gün okulda olacak ve onların pansiyonları da asker koğuşu gibi değil şimdi askerde bile yok artık eski koğuşlar. Adam gibi adamın odası olacak, yatağı yorganı düzgün olacak ki öyle olur, ben başka bir şey düşünemiyorum ve eğer yapılırsa öğrenci sigortalanacak. Yani öğrenci ailesinden para isteyen değil belki para gönderen olacak. Genç yaşta sosyal güvenlik kurumunun altına girecek. Genç yaşta iş ahlakını öğrenecek. Çünkü dışarıda yapacak bu işi. Gelsin kontrol mühendisleri, en iyi kontrol mühendisleri kontrol etsinler. Bakalım ne olacak? Bakalım o zaman küçük bir depremde yıkılan bina olacak mı? Dolayısıyla öğretmene de döner sermayeden adam gibi pay vereceksin. Peki, bu dediklerimi toparlayalım. Dört yarıyıl yaptık, yatılı yaptık. Sigorta yaptık, piyasadan ihaleleri verdik, çocuğun cebine parayı koyduk. Acaba o zaman buraya nasıl bir öğrenci gelir arkadaşlar? Evet, konu bu. O zaman isterseniz on tane sınav koyun. Bak bakalım okul birincileri geliyor mu gelmiyor mu, bak bakalım bizim insanlarımız çocuklarını gönderiyor mu göndermiyor mu, bak bakalım o zaman işsiz çocuk kalıyor mu?

Şimdi özel sektör ne yapıyor biliyor musunuz? Milli Eğitim Bakanlığı bunu oturup düşünmeli. Özel meslek lisesi kuruyorlar. Evet, bu memleketin en büyük yatırımcısı Koç ne dedi? Meslek lisesi memleket meselesi dedi. Demek ki özel sektörü şu anda devletin daha çok önüne geçti. Bu konuda daha çok algıladı olayı ve kendi okullarını kuruyorlar. Eğer amaç her alanda olduğu gibi meslek liselerini özelleştirmek özel kuruluşlara, holdinglere nakletmekse o zaman da bu milleti oyalamanın bir anlamı yok. Deyin ki kardeşim bizim tercihimiz budur. Eğer ki Koç kendi işçilerini ustalarını burada yetiştirsin, Sabancı da herkes yetiştirsin.

Herkes başının çaresine baksın deniyorsa bu da bir dert. Oysa dünyanın her yerinde Amerika dahil Avrupa'nın her yerinde eğitim kamusal bir faaliyettir. Devlet eğitim hizmetlerini üretmekten sağlık hizmetleri üretmekten, adalet hizmetleri üretmekten, güvenlik hizmetleri üretmekten kaçınamaz. Onun için devlet var.

O halde gerçekten bizim mesleki teknik eğitim konusunda düşüncelerimizi ortaya öyle bir koymalıyız ki artık çare yok denmemelidir. Şimdi 80 bin teknik öğretmen dışarıda. Bu gerekçeyle de artık yüksek teknik öğretmenliğe de öğrenci alınmıyor. Kaynak da giderek kurumak üzere. Bir süre ne olacak, nerelerden bulacağız bilemiyoruz. Şimdi yüksek öğretime geçiş işi. Evet, değerli arkadaşlar, endüstri meslek liselerinde şöyle bir gerçek var. Teknik öğretmenler beni bu konuda biraz affetsinler. Orada meslek dersleri kültür dersleri ayrımı vardır. Kültür dersleri ya olmasa da olur işte ya bırakın işte hatta öğretmenler odasında kültür dersleri öğretmenleriyle teknik dersleri öğretmenlerinin oturuş düzeni bile farklıdır. Bir kere bundan vazgeçmemiz lazım. Meslek lisesinde okuyan öğrenci matematiği çok iyi bilmeli. Çünkü zaten uğraştığı iş teknik iş. Fiziği çok iyi bilmeli, kimyayı çok iyi bilmeli. Türkçe'yi çok iyi bilmeli. Hele hele tarihi o kadar iyi bilmeli ki nasıl bir neslin devamı olduğunu, nasıl bir sorumluluğun altında olduğunu bilmeli. İşte onun için programlar yeninde düzenlenmeli. Bu ders saati çıkartılıp artırılmaktan öte önem vermekle olur. Bu önem de verilir diye düşünüyorum. Ve üniversiteye geçişte evet, gerçekten haksız bir sınırlama vardır. Hakikaten akıl ve mantık alabilecek gibi bir olay değil. Yani siz şimdi teknik lisede en azından çocuk Te cetvelini tutmasını öğreniyor. Genel liseden gelen çocuk herhalde T cetvelini görse çoban sopası sanacak. Onu alıyorsun; ama ötekini almıyorsun mühendis diye. Böyle bir şey olmaz. Aslında nitelikli bir teknik eğitim vererek özellikle mühendislik eğitimi alanın-

da da öğrencilere nasıl iki yıllık okuldan dört yıllık okula dikey geçiş kontenjanı veriliyorsa mesleki teknik eğitiminde de dikey geçişte yani mühendislik bilimlerine geçişte aslında bir kontenjan ayrılabilir; ama hiç gerek yok Bu dediklerimiz yapılırsa zaten öğrenciler siz sınav da yapsanız yapmasanız da oraya girerler.

Değerli arkadaşlarım, bu çalıştayda mesleki teknik eğitim her yönüyle masaya yatırılacak. Öneriler olacak. Ne güzel. Ancak Sayın Genel Müdürümüz buradalar. Biz, Milli Eğitim Bakanımıza da bir öneride bulunalım. Ne güzel Genel Müdürlüğümüz geçen sene bir çalıştay yapmış. Şimdi de sendikamız yapıyor. Gelelim, madem ki bir takım şeyler karma karışık oldu eğitim sisteminde ya da olumlu bakıyoruz. Bakın, bu bardağın büyük bir kısmı dolu. Şu kısmını da biz dolduralım diyorum ben. Gelin sonbahara doğru mesleki teknik eğitim şurası yapalım. O şurada tartışalım. Hükümetimize önerilerde bulunalım. Diyelim ki memleketin ihtiyaçları budur. Şuralar hepimizin ortak hakkı değil mi ve böyle bir geleneğimiz, böyle bir yasal yolumuz da varken niye bunları kullanmıyoruz? Şuanda dünya çok değişik bir yere koşuyor. Doğruya koşuyor, olumluya koşuyor. Bakmayın siz ortalıkta çevremizde olup biten olumsuzluklara. Dünya güzelliğe koşuyor. O halde biz de koşalım ve gelecek nesillerimizi sadece beyni çalışan değil, elide de iş tutan nesiller yetiştirelim. Dünya buraya doğru gidiyor. Aksi halde, bütün teknolojik gelişmeleri talep eden, en güzel arabaya efendim benim de olsun diyen, efendim en yeni cep telefonu ertesi gün benim de olsun diyen bir nesil. Peki, bunu üretmek isteyen, bunun ben daha iyisini üretirim diyen nesle ihtiyacımız yok mu? Bunu kim yetiştirecek? Bunu tabi ki bizim eğitim sistemimiz yetiştirecek. Dünyada hiçbir ulustan geri değiliz. Hatta tam tersi ileriyiz. O halde bütün bu güçlerimizi ortaya koymamız gerekir diyorum.

Bu çalıştayı düzenlediği için Türk Eğitim-Sen'e teşekkür ediyorum. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Ülkemiz için, milletimiz için, mesleğimiz için ve gelecek nesiller için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Hepinize saygılar sunuyorum. Sağ olun, var olun.

BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AHMET GÜRHAN'IN KONUŞMASI

Sayın Başkanım, sayın sendika temsilcileri, sayın şube başkanları, sayın misafirlerimiz, sayın hanımefendiler, basınımızın değerli temsilcileri, çalıştaya hoş geldiniz diyor hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum. Sayın Genel Başkanıma ve Genel Müdürüme bizleri aydınlattıkları için çok çok teşekkür ediyorum.

Daha önce katıldığımız; YÖK ile ilgili Türk Eğitim Sen'in yapmış olduğu çalıştayda beraber olduğumuz arkadaşlar hatırlar. Orada yapmış olduğum konuşmada; sorunlarınızın buraya gelmesinde Büyük Birlik Partisi olarak bizim hiçbir vebalimiz yoktur, dedim. Ben bu vebalimiz yok derken birilerine cevap versin diye dedim, ama o gün için ilk zıplayan hükümet temsilcisi oldu. Dedi ki bizim de vebalimiz yok. Ya 12 yıldır ülkeyi yönetiyorsunuz nasıl sizin vebaliniz olmaz. Siz böyle bakarsanız eğitimdeki sorunlar da çözülmez. Önce burada anlaşacağız. Yani diyecekler ki bugüne kadar gelen sorunlarda bizim vebalimiz var. Sayın İsmail Başkanımın da dediği gibi hiç siyaset yapmadan millet için varlığımızı gösterip, çalışacağız.

Şimdi tabi bu sorunlarla ilgili birkaç tespitim var. Bunu sizlere aktarmak istiyorum ve bu tespitlerimizin çalıştaya yardımcı olacağını düşünüyorum. Türkiye'de onlarca tür lisenin olması, öğrencilerin ortaokullara geçerken doğru yönlendirme ve rehberlik çalışmalarının yapılmaması ve velilerin, bari bir mesleği olsun mantığı ile öğrencilerini teknik liselere kayıt yaptırıyor olması. Bu mantığı aşmamız lazım. Bu konuda ailelerin de bilinçlendirilmesi, teknik liselerin sayısının ve statülerinin de artırılması gerekiyor. İvedilikle Teknik Lise mezunlarına iş imkânı sağlanması

gerekirken bu işin direkt muhatabı olan sanayi odalarının ve üyelerinin sadece stajda adının geçmemesi, yetişmiş nitelikli elemanın üretimin ilk kaynağında değerlendirilmesi teknik liselerin itibarını artıracaktır.

Ara eleman ihtiyacına yönelik teknik liseler ve sanayi sektörü arasında koordinasyon bulunmaması, üniversitedeki teknik bölümlerin adeta kaderine terk edilip vasat bölümler olarak lanse edilmesi, bu bölümler için gerekli teknik destek, ekipman, Ar-Ge çalışmalarının yapılmaması, öğretim elemanı açığının giderilmesi ve öğrenci yönlendirmesi noktasında desteklerin bulunmaması Türk teknik eğitiminin ayrı bir problemidir. Bu sorunların çözülmesinin ardından Teknik bölümlerden mezun olan öğrencilerimize sektörde iş kurma, geliştirme gibi konularda kredi temini, yatırım imkânı ve devlet teşviklerinden mahrum bırakılmaması küçük ve orta ölçekle ilerleyen adım atmaları teknik eğitim açısından son derece önemlidir.

Modern teknolojilere, çağımızdaki gelişmelere ve değişimlere ayak uyduramayan işletmelerin kapanmaya yüz tutması, yanlış politikalar sonucu hizmetlerin ve üretimlerin durma noktasına getirilmesi, bunun yanında üretim toplumu yerine tüketim toplumunun oluşturulması, arz talep dengesinin ithalatla sağlanmaya çalışılması, sanayinin, sanayicinin ve ona bağlı iş kollarının bitirilmesini beraberinde getirmiştir. Yukarıda ifade etiğimiz ve sayamadığımız birçok hadise bugün ülkemizin teknik eğitim problemlerinin temel sebeplerini oluşturmuştur.

Türk teknik eğitimine ışık tutacak konuları zannedersem çalıştayın öğleden sonraki bölümünde ilgili komisyonlarda uzman arkadaşlarımız ele alacaklar. Buradan milletimiz için, memleketimiz için hayırlı bir çalışma çıkacağını umuyorum.

Ben günümüzdeki gelişmelerle ilgili Sayın Başkanım da müsade ederlerse birkaç şey söylemek istiyorum. Gerçekten bugünlerde ülkemiz gelecekte karşılaşacağımız, tehditlere gebedir. Siz her kadar Milli Eğitimi, sağlığı çözerseniz çözün, farklı bir konuda geleceğimiz risk altında. Önümüzdeki dönem Türk milliyetçilerini rahatsız edecek birçok gelişmeye gebedir. Muhalif tüm unsurların tek tek ortadan kaldırıldığı bir dönemde daha dikkatli, aklıselim ile hareket etmek gerekir. Tanzimat ve ıslahat fermanları gibi düzenlemeler dayatılmaktadır. Büyük Türk milleti vakur haliyle soğukkanlı bir şekilde davranmalı, onurunu kimsenin ayağının altına aldırmadan birlik ve beraberliğini korumalıdır. Her dönemde iş birlikçiler olur ve bunlar görevini yapar; ama millet de zamanı geldiğinde görevini yapar. Osmanlı'nın son zamanında işbirlikçiler, vatan hainleri etnik milliyetçilik ile birçok unsurları kışkırtmışlardı. Onlar özgürlüğe kavuştuklarını zannederken, batıya uşak olmuşlardır. Ama bu kez Türk milleti oyunu bozacak, Anadolu topraklarının Müslüman Türk yurdu olduğunu gösterecektir. Son günlerde milliyetçiliği anlamayanlara ve milliyetçiliği ayaklar altına alanlara buradan sesleniyorum. Türk milliyetçiliği hiçbir zaman ırkçılıkla aynı kefeye konulmamalıdır. Milliyetçilik nedir? Bu tarifi yeniden yapmak zorundayız. Milliyetçilik, milleti yüceltme, yükseltme, ileri götürme, refah ve huzur içinde yaşatma, diğer milletler arasında saygın bir konuma kavuşturma ülküsüdür. Tabi bu ülküler sizlerde yok. Bu saydığım ülküler sizde olmadığı için milliyetçiliği ayaklar altına alıyorsunuz. Türk milletine has milliyetçiliğin adı da Türk Milliyetçiliğidir. Bundan dolayı Türk Milliyetçiliği de Türk milletinin adını ve damgasını taşımak zorundadır. Sayın Başbakanın, sadece bu milletten değil 250 bin Çanakkale şehidinden özür dilemesi gerekiyor. Bu duygu ve düşünce ile hepinize saygılar sunuyor, sizleri Allah'a emanet ediyorum.

KOMİSYONLAR

BİRİNCİ KOMİSYON

Teknik Eğitimde Öğretmen Yetiştirme Politikaları

1- Mevcut Durum

2- Dünyada uygulanan sistemler

3- Türkiye'nin ihtiyacı olan sisteme ait öneriler

4-Ataması yapılmayan teknik öğretmenlerin istihdamına yönelik öneriler

İKİNCİ KOMİSYON

Mevzuattan Kaynaklanan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri

1- Mesleki Eğitim Kanunu

2- Yönetmelikler (Mesleki ve teknik eğitim, ek ders, norm kadro, yönetici atama vs.)

3- Genelgeler

4-İstihdam konusunda sektör temsilcilerinde farkındalık oluşturmaya yönelik öneriler

ÜÇÜNCÜ KOMİSYON

Zorunlu Eğitimin Teknik Ortaöğretim Kurumları İle Mesleki Eğitim Merkezlerine Etkisi, Teknik Eğitimde; Ortaöğretim Yükseköğretim İlişkisi

1 NOLU KOMİSYON

TEKNİK EĞİTİMDE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME POLİTİKALARI KOMİSYON RAPORU

MEVCUT DURUM:

Kuruluş amacına paralel olarak başlangıçta Eğitim Fakülteleri Öğretmen yetiştiren tek yüksek öğretim kurumu olmasına rağmen bugün çeşitli nedenlerle öğretmen kaynağının genişletildiği ve eğitim kökenli olmayan başka fakültelerinde bu sisteme dâhil edildiği görülmektedir. Öğretmen kaynağı olarak; Eğitim Fakülteleri, Fen Fakülteleri, Edebiyat Fakülteleri, Fen-Edebiyat Fakülteleri, İlahiyat Fakülteleri, Beden Eğitimi-Spor Yüksek Okulları, Mesleki Eğitim Fakülteleri, Teknik Eğitim Fakülteleri, Açık öğretim Fakülteleri sayılabilir. Yakın bir gelecekte İletişim Fakülteleri ve Sağlık Bilimleri Fakülteleri, Teknoloji Fakülteleri, Sanat ve Tasarım fakülteleri, Turizm fakülteleri ve Mühendislik Fakülteleri de bu grubun içinde yer alabilir.

Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar geçen süre zarfında öğretmen yetiştirme konusu, Türk Milli Eğitiminin önemli gündem maddelerinden biri olmaya devam etmiştir. 1982 yılından bu yana öğretmen yetiştirme sorumluluğu Milli Eğitim Bakanlığından Üniversitelere devredilmiş ve bu tarihten itibaren Eğitim Fakülteleri öğretmen yetiştiren kurumlar olarak sistemdeki yerini almıştır. Başlangıçta öğretmen yetiştirmenin tüm sorumluluğu eğitim fakültelerine verilmiş ve mezunları öncelikli olarak atanmıştır. Ancak daha sonraları farklı fakültelerin mezunlarına da iki şekilde öğretmenlik sertifikaları verilerek atanmaları sağlanmıştır. Bu uygulamaların birincisi pedagojik formasyon uygulamasıdır. 1996-1998 yılları arasında gerçekleştirilen YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi çalışmaları kapsamındaki çalışmaların sonucunda 1998 yılında yürürlüğe giren uygulama ile pedagojik formasyon dersleri planlanmış ve 4 yıllık lisans programlarında yarıyıllara dağıtılmıştır. Ortaöğretim alan öğretmenliği programlarında ise 3,5+1,5 yıl şeklinde uygulanmıştır. Bir başka uygulama biçimi ise fen-edebiyat fakülteleri me-

zunları için enstitülerde tezsiz yüksek lisans programları şeklinde düzenlenmesidir. Bu mezunlar enstitülerdeki ilgili programlara, lisansüstü eğitim giriş koşullarını yerine getirerek kontenjan dâhilinde girebilmişler ve başarılı olanlar öğretmenlik hakkını elde etmişlerdir. Daha sonra 3 yarıyıllık bu program iki yarıyıla indirilerek sürdürülmüştür.

Bugüne kadar XVIII. si gerçekleştirilen Milli Eğitim Şuralarında da öğretmen yetiştirme konusu pek çok kere gündem maddesi olarak ele alınmıştır. Bugünde hala tartışılan pek çok konu farklı Şûralarda ayrıntılı olarak ele alınmaktadır.

Mesleki Eğitim ve Teknik Eğitim alanında öğretmen yetiştiren birçok fakülte vardır. Bu fakülteler tek tek ele alınacak olursa, Teknik Eğitim, Mesleki Eğitim, Ticaret ve Turizm Eğitimi ve Endüstriyel Sanatlar Eğitimi Fakülteleridir. Yıllarca bu fakülteler ile öğretmen ihtiyacı karşılanmıştır ve karşılanmaya da devam etmektedir.

Özellikle 28 Şubatın bir sonucu olarak Yüksek öğretimde katsayı uygulaması radikal değişiklerle tüm mesleki orta öğretim kurumlarına uygulanmıştır. Bunun sonucu olarak Mesleki ve Teknik Ortaöğretim aleyhinde, hızla nitelik ve nicelik olarak öğrenci kaybı yaşanmıştır. Öğrenci azlığına karşın buralara öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının sayısı da artırılmıştır. Sonuç olarak mesleki teknik eğitim veren orta öğretim kurumlarında öğrenci sayısı ve öğretmen ihtiyacı azalırken Mesleki ve Teknik Eğitime öğretmen veren fakültelerin mezun sayıları artmıştır.

Halihazırda Mesleki ve Teknik Eğitim branş öğretmenlerinin yetiştirilmesi bir değişikliğe ugramamıştır. Mevcut sistemde öğretmen adayları temel olarak önce mesleki ve teknik eğitim branşlı liselerde okumakta buradan Mesleki ve Teknik Eğitim veren fakültelere gitmekte ve bura mezunları eğitimci olarak atanmaktadır. Ancak bu fakültelerin kapatılması ile yakın zamanda öğretmenlik alım şekli değişeceği görülmektedir.

2008 yılında 19 Teknik Eğitim, 2 Mesleki Eğitim, 1 Ticaret ve Turizm Eğitimi ve 1 Endüstriyel Sanatlar Eğitimi Fakültesi eğitim hayatına devam etmiştir. Çoğunluğu son 15 yıl içinde kurulan bu fakülteler eğitim hayatına sıkıntılarla başlamıştır. Tablo 1 incelenecek olursa görülmektedir ki Mesleki ve Teknik Eğitim fakültelerinin kapatılma kararı alındığı yıla kadar geçen son 12 yıl içinde genel orta öğretim yapan okullarda öğrenci sayısı yaklaşık %100 artarken Mesleki ve Teknik orta öğretim kurumlarında bu rakam %61 lerde kalmıştır. Bunun sonucunda da öğretmen ihtiyacı diğer lise grubuna göre daha az ilerleme göstermiştir.

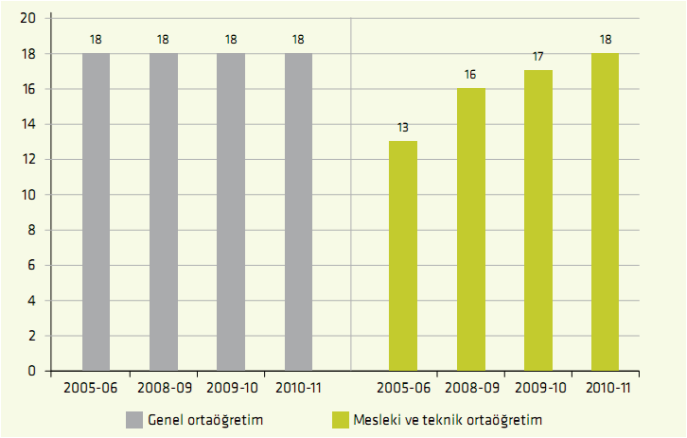
Tablo 1 : Orta öğretim öğrenci sayıları

Yıllar	Toplam (1)	Genel Orta Öğretim (2)	Mesleki ve Teknik (3)	3/1 (%)
1997-1998	2.129.989	1.166.195	963.794	45,2
1998-1999	2.280.676	1.282.605	998.071	43,8
1999-2000	2.316.350	1.399.912	916.438	39,6
2000-2001	2.362.943	1.487.415	875.528	37,1
2001-2002	2.579.819	1.673.363	906.456	35,1
2002-2003	3.023.602	2.038.027	985.575	32,6
2003-2004	3.014.392	1.963.998	1.050.394	34,8
2004-2005	2.949.449	1.937.055	1.012.394	34,3
2005-2006	3.258.254	2.075.617	1.182.637	36,3
2006-2007	3.386.717	2.142.218	1.244.499	36,7
2007-2008	3.245.322	1.980.452	1.264.870	39,0
2008-2009	3.837.164	2.271.900	1.565.264	40,8

Özellikle orta öğretimdeki öğrenci talebinin azalması ve buralara mezun veren fakültelerdeki mezun sayısının artması neticesinde işsizlik kavramı oluşmuştur. Nitekim son yıllarda Mesleki ve Teknik Eğitim fakülte mezunları öğretmen olarak atanamamıştır. Bu okul mezunlarının öğretmen olarak atanma oranı % 5'lere kadar düşmüştür. So-

nuçta mesleki ve teknik eğitim fakültesi mezunları sanayi işkollarına yönelmiştir. Özellikle yeni yapılan norm düzenlemeleri mevcut kadrolu öğretmenlerin de birçoğunu norm fazlasına düşürmüştür ve sanayiye zorunlu yöneliş bir süre daha devam edecektir. Nitekim tablo 2 de bu durum net olarak görülmektedir.

Tablo 2: Ortaöğretimde Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı, 2005-06 İle 2008-09 ve 2010-11 Yılları Arası

Tablodan da görüleceği gibi öğretmen başına düşen öğrenci sayısı bakımından uygulamalı eğitim veren meslek liseleri genel liselerle aynı seviyeye çekilmiş ayrıca norm uygulamasında da genel lise ile meslek lisesi öğretmen başına öğrenci sayısı aynı uygulanmıştır. Bu uygulamada da mesleki açık lise eğitimi olan meslek liselerindeki öğrenci sayısı dikkate alınmamıştır.

Mesleki ve Teknik Eğitime öğretmen yetiştiren bu fakülte mezunları açıkta kalmakta ve özel piyasaya yönelmektedir. Özel piyasaya eleman yetiştirmek Öğretmen yetiştirmekten tamamen farklı bir alandır. Sanayiye eleman yetiştirme olayı beraberinde mesleki ve teknik ortaöğretime öğretmen yetiştiren fakültelerin yapısında değişime gidilmesini zorunlu kılmıştır!

13 Kasım 2009 tarih ve 27405 sayılı resmi gazete yayınlanan bakanlar kururu kararı ile bu fakülteler kapatılmıştır. Ancak kapatılma kararı yanlış alınmıştır. Ancak alınan karar birçok sıkıntılara sebep olunca 24 Kasım 2009 tarih ve 27416 sayılı resmi gazetede yayınlanan bakanlar kururu kararı ile düzeltme yapılarak kapatma işleminin mevcut öğrencilerin mezuniyet işlemleri tamamlandıktan sonra ve en geç 2015-2016 öğretim yılı sonunda uygulamaya konulur denilmiştir.

Ülkemizde mevcut durumda bulunan bu fakültelerin bir yıl sonra son mezunlarını da vermesi ile artık mesleki ve teknik ortaöğretime öğretmen yetiştiren fakülte kalmayacaktır. Bundan sonra bu okulların öğretmen ihtiyaçları nasıl karşılanacak henüz belirli değildir. Bununla ilgili hali hazırda bir düzenleme bulunmamaktadır. Oysa Meslek Lisesi Memleket meselesi diyen bir devletin bu tür öğretim kurumlarına nasıl öğretmen yetiştireceği de merak konusudur. Ayrıca buranın parçası olan öğretim elemanlarının durumu da bilinmemektedir. Özellikle kadro garantisi olmayan araştırma görevlileri, öğretim görevlileri ve yardımcı doçentlerin 2016 yılından sonra nasıl değerlendirileceği belirlenmemiştir.

Dönüştürme ve değişim çalışmaları başladığında yeni oluşturulması düşünülen Turizm, Teknoloji ve Sanat-Tasarım Fakültelerinden mezun olan bireylerin hem alanlarında rahat çalışmalarını sağlayacak hem de öğretmen olmalarını sağlayacak öğretim programları ile yetiştirilmesi düşünülmekteydi. Böylece Milli Eğitim Bakanlığı, mesleki ve teknik eğitim programlarına her mezunu alamasa da, bu mezunlar öğretmenliğin dışında Turizmci, Mühendis, Sanat ve Tasarımcı olarak da istihdam edilebileceklerdi. Ancak sonradan meydana gelen gelişmeler ve Milli Eğitim Bakanlığının yapmadığı düzenleme bu yeni kurulan fakülte mezunlarının öğretmenlik hayalini şimdilik askıya almalarına sebep olmuştur.

Diğer taraftan bu yeni kurulan fakültelerin mezunlarına yönelik çeşitli meslek odaları yapılaşmayı da mahkemeye götürmüşlerdir. Örneğin ''bir üniversitede iki mühendislik fakültesi olmaz (Mühendislik ve Teknoloji Fakülteleri), bu alanın işini mühendislik fakültelerinin şu bölümleri zaten yapıyor'' savları ile durumu karamsarlığa sokmuşlardır. Mahkeme sonucunda bu fakülteler aklanmış olsalar bile çıkan dedikodular ve yanlış açıklamalar fakültelerin tercih edilebilirliklerini azaltmıştır. Bu bakımdan da yeni fakülteler eğitim hayatına dez avantaj ile başlamışlardır.

MEB mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına alan öğretmenlerini mevcut durumda nasıl sağlayacaktır sorusuna cevap aramak gerekmektedir. Bu konuda yapılacak tek çalışma ise; Üniversitelerin alan öğretmenliklerine kaynaklık edilecek fakülteleri yeniden belirlenecek, MEB sınavla öğretmen adayı alacak, daha sonra bu öğretmen adaylarına pedagoji dersleri verilerek eğitimci yapılacaklardır. Bundan sonra önce mühendis, mimar, turizmci vs. olunacak, daha sonra pedagoji alınarak öğretmen olunabilecek. Ancak şu unutulmamalıdır ki öğretmenlik kutsal ve önemli bir meslektir. Öncelikli olarak tercih edilmeli ikincil bir meslek olarak düşünülmemelidir. Unutulmamalıdır ki yanlış yapılan eğitim bir kişiyi değil bir toplumu etkiler.

DÜNYADA UYGULANAN SİSTEMLER:

Dünyada bizdeki manada Teknik Öğretmen yok. Dolayısıyla da Teknik Öğretmen yetiştiren kurumlarda yok. Mesleki ve Teknik Eğitimde öğretmenlik yapan kişilerin, meslek alan/dallara göre yeterliliklere sahip, eğitim pedagojisi eğitimi de almış kişiler olduğu görülmektedir.

Mühendislik, mimarlık, işletme, ticaret, turizm, muhasebe vs. alanlarda yüksek öğrenim görüp, öğretmen olmak isteyenler eğitim pedagojisi de alıp (bazı ülkelerde bu yeterlilik hizmet içi olarak da görev başında da alınabilmekte-

dir), Mesleki ve Teknik Eğitime öğretmen olabilmektedirler. Bunların yanında daha kısa süreli mesleki yeterlilikler gerektiren meslek alanlarında da bizde karşılığı Usta Öğretici olan yeterliliği ve yetkilendirilmesi yapılmış meslek adamları tarafından da Mesleki ve Teknik Eğitim öğretmenliği yapılabilmektedir.

"Avrupa ülkelerinin büyük bir çoğunluğunda, hizmet öncesi eğitim Yükseköğretim kurumlarında verilmektedir." Ayrıca, sürekli mesleki eğitimin içerisinde iki ya da dört yıllık eğitim veren üniversiteler yer almaktadır. Buna göre, çoğu zaman öğretmen eğitimi üç farklı eğitim sistemi içerisinde gerçekleşir. Birinci sistem iki yıllık ön lisans programlarıdır, ilk döngü 3-4 yıllıktır, ikinci döngü 5 yıllıktır, üçüncü döngü ise 8 yıllıktır. Diğer yandan, asıl önemli olan programların yıl olarak süresinden çok öğrenciler üzerindeki iş yükü yoğunluğudur.

Diğer bir çerçeve ise gerek MTE gerekse Yükseköğretim ile ilgili sonuçlar konusunda sekiz nitelik seviyesini ortaya koyan Avrupa Nitelikler Çerçevesidir.

Bologna Süreci'nde ve EHEA (Avrupa Yükseköğretim Alanı) içerisinde gerçekleşen gelişmeler büyük önem arz eder çünkü öğretmen eğitimi (prensipte) bu alanda gerçekleşmektedir. Kopenhag Süreci önemlidir çünkü MTE sistemi bu kapsama alınmıştır ve "mesleki ve teknik öğretmen ve eğitmen nitelikleri ve yeterlilikleri ve MTE kurumları tarafından belirlenecek öğrenim ihtiyaçları MTE'nin kalitesinin temel girdileri ve süreç standartları olarak görülmektedir"

Avrupa Birliği ülkelerinin öğretmen yetiştirme modellerine bakıldığında, tüm modellerin alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi ve genel kültür üçlüsü üzerine kurulduğu görülmektedir. Bizde de; öğretmenin sahip olması gereken bilgi bu üç bileşene bağlı olarak tanımlanmasına rağmen alan bilgisi ağırlıklı bir eğitim sürdürülmektedir. Alan bilgisi ile alan

eğitimi bilgisi öğretmen yetiştirme programlarında dengeli bir şekilde ele alınmalıdır. Öğretmenin alanı öğretme bilgisinin alt bileşenleri öğrenciyi tanıma, öğreteceği programı öğrenme alanları ve kazanımları ile birlikte tanıma, uygun strateji ve yöntemleri kullanma, materyal tasarlama, dersi planlama ve yönetme, öğrenmeleri ölçme ve değerlendirme gibi çok ayrıntı gerektiren bileşenlerinden oluşur. Bu gerçekten hareketle alanı öğretme bilgisini sağlayacağı düşünülerek önerilen iki yarıyıllık öğretmenlik sertifikası programı yetersizdir. Arzu edilen nitelikte öğretmen yetiştirilebilmesi için öğretmenlik sertifikasının en az dört yarıyıl olarak planlanması gereklidir. Bu AB ülkelerinin öğretmen yetiştirme programlarına paralellik ve Avrupa Kredi Sistemine uyumluluk açısından önemlidir. Aşağıda bazı ülkelerdeki öğretmen yetiştirme şekilleri verilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri

ABD'de bulunun 1800 üniversitenin 750'sinde eğitim fakültesi veya kolej vardır. Buralarda öğretmen eğitimi 4 aşamalıdır (Avrupa Konseyi Ülkeleri Öğretmen Yetiştirme Politikaları Ve Modelleri Toplantısı, 1995) :

Liberal Eğitim
Alan Bilgisi
Profesyonel Eğitim
Uygulama Eğitimi

Amerika'da öğretmen adayları bir yada iki yıllık kolej ön eğitimi almalarının yanısıra Amerika genelinde uygulanmakta olan Skolastik Tutum Testi (SAT) veya Amerikan Kolej Test (ACT)'e girmek zorundadırlar. Bu sınavlardan birinden aldıkları puanı lise diplomasını ve mezun oldukları okuldan alacakları referans mektuplarını girmek istedikleri bölüme verirler. Ancak bölüm tarafından yapılan kişisel mülakat sınavından geçenler bu bölümlere alınırlar. Üniversiteler öğrenci alımında önceliği, SAT'da veya ACT'de gerekli puanı alan ve lisede ilk % 25'e girenlere ta-

nırlar (US. Department of Education 1989, Aktaran, Çağdaş Öğretmen Profili, 26).

Amerika'da çalışmak isteyen bir öğretmen; öğretmen olabileceğini gösteren belgeyi, okuduğu okullardan getireceği referans mektuplarını, eğitimle ilgili yaptığı faaliyetleri gösteren belgeleri, öğretmene ihtiyaç duyan okullara verir. Okullarda okul müdürü iki öğretmen bir yerel yönetim temsilcisi ve gerektiğinde çevre okullardan bir öğretmenle komisyon oluşturulur. Bu komisyon başvuran adayların seçimini yapar. Amerika'da her on yıl içinde öğretmenlerin bir mezuniyet belgesi daha alması şarttır. Ayrıca her hizmet içi eğitim onlar için terfi nedenidir. Öğretmenlere getirilen bu zorunlulukların yanısıra önemli teşviklerde vardır. Örneğin bir üniversitede kendini geliştirici çalışmaya katılacak olan öğretmenlerin harçları ödenir. Bunlar dönemlik olarak izinli sayılırlar ve ulaşım masrafları karşılanır (US. Department of Education 1989, Aktaran, Çağdaş Öğretmen Profili, 26)

Japonya

Japon eğitim sisteminde iki önemli sınav vardır. Bunlardan birincisi liseye girişte diğeri üniversiteye girişte uygulanır. Üniversite giriş sınavı iki aşamalı olup, ilkine tüm lise mezunları girebilir. İkinci sınavı üniversiteler birinci sınav sonuçlarını da göz önünde bulundurarak kendileri yaparlar. Öğretmen yetiştiren kurumlar ise bu sınavın yanında adayların yetenek ve tutumlarını ölçen testler uygularlar. Japonya'da öğretmen maaşlarının yüksek olması bu mesleğe yönelimi artırmaktadır. Kontenjan sınırlı olduğundan adayları seçmek için bir dizi sınav yapılmaktadır (ÖZ-DEBİR, 1997. Aktaran Çağdaş Öğretmen Profili, 27).

Japonya'da hizmet öncesi eğitim adayların öğretmenlik yapacağı okul türüne göre değişir. Ayrıca adayların pedagojik formasyon sertifikası alması gerekir. Bu sertifikalar

mezun olunan okul türüne ve öğretim seviyesine göre kalıcı, özel ve geçici olmak üzere üç çeşittir. Ayrıca engelli öğrenci öğretmenliği için genel bir sertifika verilmektedir (ÖZ-DE-BİR, 1997. Aktaran Çağdaş Öğretmen Profili, 27).

Japonya'da öğretmen alımlarında yerel eğitim komisyonları yetkilidir. Bu komisyon bir sınav yapar. İl eğitim müdürü okul müdürlerinin de görüşünü alarak bu sınav sonucuna göre atama yapar. Bu uygulama görev yerini değiştirmek isteyen eski öğretmenler için de uygulanır. Özel okullar bu uygulamanın dışındadır (ÖZ-DE-BİR, 1997. Aktaran Çağdaş Öğretmen Profili, 27).

Öğretmenlerin stajerlik süresi altı aydır ve başarılı olanların stajerlik süresi biter. Hayat boyu eğitim ilkesine bağlılık nedeniyle Japonya'da öğretmenler mesleklerinin 5., 10., 15., ve 20. yıllarında hizmet içi eğitime gitmek zorundadırlar. Bu eğitimler sonunda yeterli görülmeyenler diğer alanlara kaydırılır (ÖZ-DE-BİR, 1997. Aktaran Çağdaş Öğretmen Profili, 27).

İngiltere

İngiltere'de ve İskoçya'da öğretmen olabilmek için herhangi bir sınav olmayıp lisede yapılan mesleki yönlendirme ile adaylar seçilir. Bunun yanı sıra orta öğretimde iken girmek istediği bölümle ilgili en az iki dersten "A" ile mezun olmuş olmak, matematik, fen ve ingilizce derslerinden de "C" ile mezun olmak gerekmektedir. Ayrıca sağlık raporu ve referans mektupları da gereklidir. Akademik eğitim İskoçya'da dört yıl bazı yerlerde de üç yıldır ve diğer derslerin yanında din dersi zorunludur. Bütün şartları yerine getiren öğrenciler dört yılsonunda "Kaliteli Öğretmen" sertifikası ile birlikte lisans diploması almaya hak kazanırlar (Ataünal, 1997).

Öğretmen olabilmek için akademik eğitim yeterli değildir. Ayrıca pedagojik formasyon için profesyonel eğitim dedikleri bir yıllık lisans üstü eğitim görmeleri gerekir.Burada elde edilen başarıyı diğer üniversitelerden gelen akademik bir jüri değerlendirir (Ataünal, 1997).

İsveç'te Öğretmen Yetiştirme Sistemi

Liselerde genel derslere giren öğretmenler 2 ya da 3 alanda ders verebilecekleri bir diplomaya sahiptirler. Kuramsal ve uygulamalı bir meslekî eğitim alırlar. 1993-1994 eğitim yılından beri lise öğretmenliği diplomasına hak kazanmak için en az 4,5 yıllık bir eğitim görmek gerekmektedir. Bu eğitimde; 2 yıl temel dersler, 1,5 yıl diğer dersler ve 1 yıllık 'öğretmenlik meslek bilgisi' dersleri verilmektedir. Lise düzeyinde çalışan tüm öğretmenler tam ya da yarım gün çalışırlar. Meslekî eğitim dersleri kendi alanında ileri düzeyde eğitim görmüş öğretmenlerce verilir (TÜRKOĞLU, 1998: 414).

Güney Kore'de Öğretmen Yetiştirme Sistemi

Güney Kore, yaklaşık 50 milyon nüfusuyla (OECD, 2011) ve gelişen ekonomisiyle eğitimin önemini her koşulda vurgulamış; nicelik ve niteliğini arttırmak için gereken çabayı göstermektedir. Kore Eğitim ve İnsan Kaynakları Geliştirme Bakanlığı (MOEHRD) bu amacı gerçekleştirirken en önemli etmenin öğretmen eğitimi olduğu inanışına sahiptir. Bu sebeple öğretmen eğitiminde çok sayıda reform yapılmıştır. 1960'lardan itibaren öğrenci artışıyla ortaya çıkan öğretmen ihtiyacıyla birlikte öğretmen sayısında niceliksel artış, 1980'lerden itibaren ise eğitimde başarıyı hedefleyen eğitim politikaları ve eğitimde standartlaşma çalışmaları ile niteliksel yükseliş gözlenmiştir (MOEHRD, 2012).

Güney Kore'de Eğitim Bakanlığı 1948'den beri ülkedeki bütün eğitim kademeleriyle ilgilenmektedir. Bakanlığın görevleri arasında tüm kademeler için eğitim politikası oluşturmak, müfredat ve eğitim sisteminin sürekliliği için gerekli desteği sağlamak, son olarak da bunları gerçekleştirebilmek için idari karar ve önlemler almaktır. Merkezi bir eğitim sistemine sahip olan Güney Kore, ilkokul altı, ortaokul üç, lise üç ve yükseköğretim dört yıllık kolej ya da üniversite eğitimi olmak üzere 6+3+3+4 lük sisteme sahiptir. Okul öncesi eğitimi zorunlu olmamakla birlikte ilkokul ve ortaokulu oluşturan ilk dokuz senesi zorunludur. Okul öncesi eğitimi sadece düşük sosyoekonomik düzeydeki aileler için, ilkokul ise herkese ücretsizdir. Ortaöğretimden yükseköğretim kurumuna geçiş için zorunlu olan ve her sene yapılan ulusal bir sınav mevcuttur (CSAT). Öğretmenlik eğitimi ise seçilen alana göre ya lise ya da üniversiteden başlar. Güney Kore'de öğretmenlik eğitimiyle, okul öncesi, ilköğretim ve lise öğretmeni olabilmenin yanı sıra, asistan öğretmen, profesyonel danışman, bakıcı öğretmen ve kütüphane memuru olmak da mümkündür (MOEHRD, 2012).

İlköğretim ve ortaöğretim öğretmenlerini yetiştiren kurumlar farklıdır. İlköğretim öğretmenliği için bir tane özel olmak üzere 13 tane eğitim üniversitesi vardır. Dört farklı kurum da ortaöğretim için öğretmen yetiştirmektedir: öğretmen kolejleri, genel üniversitelerdeki öğretmen eğitim sınıfları, eğitim bölümleri ve eğitim enstitüleri.

Öğretmenlerin ve öğrencilerin zorunlu tutulduğu ulusal sınavlar bir devlet kurumu olan Kore Müfredat ve Değerlendirme Kurumu (KICE) tarafından hazırlanır. İsminde belirtildiği gibi müfredat ve eğitim sisteminin değerlendirilmesine ek olarak öğrenme-öğretme yöntemleri ve ders kitaplarını da geliştirmekten sorumludur.

Öğretmenlerin mezun olduktan sonra yüksek lisans veya doktora programlarını bitirme zorunlulukları yoktur.

Her ne kadar öğretmenlik sertifikası alabilmek için sınava tabi tutulmasalar da devlet kurumlarında öğretmenlik yapabilmek için öğretmen yerleştirme sınavına girmek durumundadırlar (Policy Information Report, 2003). Alınan puanlar en yüksekten en düşüğe doğru sıralanarak öğretmen adayları kontenjanlar dâhilinde devlet okullarına yerleştirilmektedirler. Sınavın %30'unu ilk aşama genel eğitim derslerini ölçmeye yönelik hazırlanmış test sunulurken, ikinci aşaması alan ve meslek bilgisiyle ilgili açık uçlu sorular ve görüşme oluşturmaktadır.

Finlandiya'da Öğretmen Yetiştirme Sistemi

1980 yılından itibaren Finlandiya'da öğretmen eğitimi yüksekokullar tarafından verilmektedir. 1999 yılında yürürlüğe giren 986 Sayılı Eğitim Personelinin Nitelikleri Yönetmeliği ile öğretmen yetiştirme programlarının içeriği yapılandırılmış ve düzenlenmiştir (Education Resources in Finland, 2006). Yüksek standartlarda öğretmen yetiştirilmesi, öğretmenlerin sürekli eğitimi, öğretmenlerin sosyal gelişimleri ve sağlıkları, öğretmenlerin teknoloji kullanımı ve öğretmenlerin hizmet-içi eğitimlerle sürekli eğitimleri Finlandiya Hükümetinin öğretmenlerin yetiştirilmesiyle ilgili hedeflerinden bazılarıdır (Delibaş, 2007).

Öğrencilerin bireysel farklılıklarının farkında olma ve saygı duymak, diğer öğretmenlerle işbirliği ve iletişim halinde olmak, aileler ve toplumun çeşitli kollarıyla ortak çalışmalar yapmak, etkili ve uygun öğrenme ortamları ve materyalleri hazırlamak ve geliştirmek, mesleki gelişimini devam ettirmek öğretmenlerin genel yeterlilikleri olarak belirlenmiştir (Ekinci ve Öter, 2010).

Finlandiya'da öğretmen olabilmek için sadece üniversite giriş sınavı yeterli değildir. Üniversite giriş sınavında başarı olan öğrenciler öğretmen olabilmek için yazılı giriş sınavı, yetenek testi, bireysel mülakat ve grup tartışması

aşamalarından geçmek zorundadır. Bu sınavların içerikleri üniversiteden üniversiteye farklılık göstermektedir.

Araştırma temelli uyum, ulusal ve uluslar arası değerlendirmeler ve pedagojik program içeren bir yapıya sahip olan öğretmen yetiştirme süreci yoğun bir öğretim sürecine tabidir. Finlandiya'da öğretmenlik mesleğinin statüsü yüksektir ve yüksek yeterlilikler gerektirmektedir. Tüm öğretmenlik türlerinde yüksek lisans düzeyinde eğitim zorunludur. Finlandiya öğretmen yetiştirme sisteminde teori ve pratik bütünlüğünün önemi büyüktür. Uygulamaya yönelik dersler eğitim süresince teorik dersler kadar yoğunluk içerisindedir. Öğretmen adayları iki yıl süren uygulama eğitimine katılmaktadır. Bu süreç, üçü eğitim fakültelerine bağlı uygulama okulları, biri devlet okulunda olmak üzere dört aşamadan oluşmaktadır.

Türkiye'nin İhtiyacı Olan Sisteme Ait Öneriler:

Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ) Referans Seviyeleri doğrultusunda, Mesleki ve teknik eğitim için yeterlilik kriterlerine sahip olan, mesleki ve teknik eğitim öğretmenliği yapabilir veya mesleki yererlilikleri belirlenmiş alanlarda belgelerini almış kişiler, yeterliliklerine uygun seviyelerde, pedagoji yeterliliği belgesi de alan kişiler arasından, MEB ve özel mesleki ve teknik eğitim kurumlarınca, ihtiyacı kadar istekliler arasından seçim yapılarak karşılanması yapılandırılmalı veya üzerinde çalışılmalıdır.

Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında görev alan eğiticilerin mesleki becerileri ve bilgileri zaman içersinde sanayiden ve gelişen teknolojiden kopuk olmaları nedeniyle yetersiz kalmaktadır. Bunların sürekli hizmet içi eğitimle desteklenmesi çok önemlidir. Bu hizmet içi eğitimler resmi kurumlar yerine sanayi ile iç içe olan yerlerde yapılmalıdır. Öğretmen mutlaka kendi branşına uygun hizmet içi eğitime tabi tutulmalı. Bu eğitimlerden aldığı sertifikalar

onların yeterliliklerinde ve yükselmelerinde (kariyer basamaklarında) dikkate alınmalıdır. Hizmet içi eğitimin planlanmasında illere yetki devri yapılamalıdır. Valilik ve İl milli Eğitim Müdürlükleri kanalıyla okullardaki öğretmenlerin tek tek ihtiyaç duydukları hizmet içi eğitim programları tespit edilerek öncelikli olarak bulundukları ilde eğitimlerinin sağlanmalıdır.

3308 sayılı kanun mutlaka gözden geçirilmeli eksiklikleri belirlenip daha modern bir kanun haline getirilmelidir. 3308 sayılı kanunla gelen okul sanayi işbirliğinde öğretmen konu mankeni olarak görev almamalıdır. Öğretmenlerin işyerlerinde staj yapan öğrencilerin denetleme yetkilerinin artırılması ve tutacakları raporların kurumlara karşı bir yaptırım gücü bulunması önemlidir. Örneğin 3308 sayılı kanun birçok işletmeye stajyer çalıştırma zorunluluğu getirmiştir. Bazı kurumlar bu işi baştan savmakta bunu gören öğretmende bunu sineye çekmektedir. Çünkü bilmektedir ki o kurum seneye de ona lazımdır. Oysa gördüğü eksiklikleri raporlayıp veya ilgili otoriteye verdiğinde bunların işletmenin stajyer çalıştırma zorunluluğuna bir müeyyide getirme özelliği olsa mesleki kurumların ve öğretmenlerin kalite artırımlarına faydası olacaktır.

Teknik öğretmen yetiştiren fakültelerdeki yetersizlikler de mesleki ve teknik eğitim kalitesinde önemli belirleyici bir noktadır. Öğretmenlerin sosyal ve özlük hak kayıpları, ücretlerindeki yetersizlikler, meslek alanındaki bilimsel ve teknik gelişmeleri takip edememe ve bu yönde hizmet içi eğitimin eksikliği gibi birçok neden de doğrudan eğitim seviyesine olumsuz yansımaktadır. Bundan sonra yapılacak öğretmen yetiştirilmesi veya öğretmen alımları konusunda bunların dikkate alınması önemlidir. Öğretmenlik mesleği ikincil tercih mesleği değil öncelikli tercih olması sağlanmalıdır.

Teknolojik yetersizlikler içinde bulunan mesleki ve teknik eğitim programları çalışma yaşamından kopuk bir eğitim sunmaktadır. Bu okullarda her tür araç-gereç donanımı, ders kitapları ve programlar güncellenmeden kullanılmaktadır. Öğrenciler kaynak kitaplardan uzaklaştırılmış bunun yerine modül fotokopilerine yönlendirilmiştir ve öğrenci kitaplardan iyice uzaklaştırılmıştır. Zaten mezun öğrenciler niteliği zayıf tekniker ve teknisyenler olarak görülmekte ve birçoğu piyasada çalışamamakta ya da alanı dışında düşük gelirli işlerde çalışmaktadır. Öğretmenin kaynağı olan kalitesiz öğrenci öğretmen kalitesinin de düşmesine sebep olmaktadır. Teknolojik altyapının güncellenmesi çok önemlidir. Kötü malzeme ile güzel makine yapılmaz. Bu okulların albenisinin artırılması öğretmen kalitesini de etkileyecektir.

ATAMASI YAPILAMAYAN TEKNİK ÖĞRETMENLERİN İSTİHDAMINA YÖNELİK ÖNERİLER:

Burada asıl yapılması gereken, norm düzenlemelerinin hızlıca gözden geçirilip ihtiyaç olunan öğretmen istihdamının yapılmasıdır. Şu unutulmamalıdır ki en iyi eğitimi öğretmenlik branşından mezun olanlar verir.

MTE Eğitimde meslek eğitimine 9. Sınıftan başlanırsa öğretmen ihtiyacı doğacağından bu boşluk atama yapılarak doldurulabilir.

Meslek liselerinde görev yapan Kadrolu Teknik Öğretmenlerin maaş karşılığı ders saati 15 saate çekilerek norm belirleme saati 35 saat aralığına çekilmesi öğretmen ihtiyacını doğuracaktır. Böylece Dikkat gerektiren Atölye uygulamalarında uzun mesai ile oluşabilecek dikkat eksikliği ve yorgunluk gibi istenmeyen durumlar ortadan kalkacak, Öğrenci ve Öğretmenlerin Can güvenliği dikkate alınarak iş kazalarının da önüne geçilmiş olunacaktır. Aynı zamanda atama kontenjanları kısıtlı olan Teknik Öğretmenlerin daha fazla istihdam olanağı sağlanacaktır.

Eğitilebilir hafif zihinsel engellilere meslek edindirmek için MEB bünyesinde açılan iş okullarında şu an sadece sınıf öğretmenleri ve Zihinsel Engelliler Eğitimi Öğretmenleri az sayıda da meslek öğretmeni görev yapmaktadır. Bu Okullarda Meslek edindirme ve Teknik bilgiler staja gönderme yoluyla sağlanmaktadır. Eğitilebilir hafif zihinsel engelli Öğrencilere meslek edindirmek için MEB bünyesinde açılan iş okullarında Ağır olmayan meslek alanlarında Teknik Öğretmenlerin atanabileceği kadrolar tahsis edilmesi uygun olacaktır.

Teknik Öğretmen unvanı tanımlaması yapılarak 190 sayılı cetvele ekleme yapılarak, Tüm Kamu kurumlarında, Belediyelerde, İl Özel İdarelerinde ve Kamu İktisadi teşebbüs olan (KİT)lerde Teknik Öğretmen istihdamı sağlayacak şekilde Teknik Öğretmen kadroları açılabilir.

Gözüken şu ki artık MEB yada özel mesleki ve teknik liselerinde kısa ve orta vadede mevcut teknik öğretmenlerin istihdamı gözükmüyor. Bunun için 2013-2014 yılı itibarı ile İş Güvenliği Uzmanı (C sınıfı) olmaları mümkündür. Ek bir eğitim almaları ve bu konuda yapılacak sınavdan başarılı olmaları beklenmektedir.

Günümüzde yeni oluşturulan mevzuatı çerçevesinde 120 Bin civarında iş güvenliği uzmanına ihtiyaç duyulacağı tahmin edilmektedir. Sadece kamuda 20 Bin is güvenliği uzmanına ihtiyaç duyulacağı belirtilmektedir. Bu kapsamda olan işletme sayısının 1.2 Milyon olduğu sanılıyor. Bu konu ataması yapılamayan teknik öğretmenler için önemli bir iş kapısıdır.

Son yıllarda Enerji verimliliği ile ilgili birçok yönetmenlik çıkarılmıştır. Bu görevlerden biriside Enerji yöneticiliğidir. Atanamayan teknik öğretmenler kısa süreli eğitimlerle bu sahada görevlendirilebilir.

Bunların yanı sıra 5580 sayılı yasada yapılan değişiklik ve verilen teşvikler ile özel meslek okullarının (OSB) devletçe desteklenmesi çalışmasında sona gelinmiştir. Bu okulların da sayıları giderek artacaktır. Burada da teknik öğretmen istihdamı gerçekleşecektir. Eğitim öğretimin zorunlu 12 yıl olması da mesleki ve teknik okullarda alan/dal öğrenci sayılarında belirli bir artış sağlayacaktır. Bu da teknik öğretmen istihdamında fayda sağlayacaktır.

İş ve Meslek Danışmanı yeterliliği düzenlendiği takdirde (yetkilendirilmiş kurum/kuruluşlardan) iş ve meslek danışmanı olabilirler. MEB dışında da istihdam edilebilme, özel iş kurabilme imkânlarından faydalanmaları mümkündür. Bu konuda onlara yardımcı ve rehberlik yapabilecek birimler kurulmalıdır.

Gelişen teknoloji ve günümüzün bilgi çağı olduğu dikkate alındığında bazı meslek alanlarında mesleki ve teknik ortaöğretim vermek gereksiz olacaktır. Bu tür eğitimler meslek yüksekokullarında verilecektir (ön lisans programları), dolayısıyla yapılacak düzenleme ile MYO; MEB'e bağlanabilir yada farklı bir statü olabilir, burada da teknik öğretmen istihdamına gidilebilir. Bundan sonra teknik öğretmen yetişmeyeceği için aradaki teknik öğretmenlerde yukarıda belirtilen istihdam şekillerinden birilerinde istihdam edilebilirler.

Teknik Öğretmen Unvanı alanların aslında kanun önünde birçok hakkı vardır. Bu haklar bazen bilerek kullandırılmamış bazen de dikkate alınmamıştır. Örneğin Elektrik teknik öğretmenlerin Elektrik iç tesisleri yönetmeliği adı altında bir kanunu vardır ve imza yetkilerini belirler. Bu yetki her ne kadar komik bir rakamla sınırlıda olsa yinede bir tanımlama vardır. Buna karşılık sıhhi tesisat teknik öğretmenlerinin bir kanunu yoktur. Doğal gaz projelerine ya da konutlarda doğal gaz kullanımlarına sadece teknisyen seviyesinde katılım yapmaktadırlar. Otomotiv

teknik öğretmenlerinin, yapı teknik öğretmenlerinin de buna benzer kanunlar ile desteklenmesi yeni alanlar oluşmasına yardımcı olacaktır.

3795 sayılı kanun acilen düzenlemeye alınmalıdır. Kanun 2016 yılında geçersiz hale gelecektir. Acilen yeni kanuna ihtiyaç vardır. Bu arada 3795 devreye konulmalı ve mühendislik tamamlamanın önü açılmalıdır.

Komisyon Başkanı
Doç. Dr. Ercan Nurcan YILMAZ

1 NOLU KOMİSYON

Teknik Eğitimde Öğretmen Yetiştirme Politikaları Komisyonu Katılımcıları

NO	ŞUBE ADI	ADI SOYADI
1	ADANA 1	KENAN MART
2	ADIYAMAN	ABDURRAHMAN DÜŞÜNGÜLÜ
3	AFYON	OSMAN DİNÇ
4	AMASYA	MUSTAFA TANKUŞ
5	ANKARA 1	ERCAN NURCAN YILMAZ
6	ANKARA 1	ALİ YAZICI
7	ANKARA 2	ERTUĞRUL BERK
8	ANKARA 3	CESUR ALTUNTAŞ
9	ANKARA 4	KADİR AL
10	ANKARA 4	HAYDAR BATTALOĞLU
11	ANKARA 5	BERRİN KOÇ
12	ANTALYA 1	ZEYNEL KOCABIYIK
13	ARTVİN	FATİH UZUN
14	AYDIN	TURGAY GÜLER
15	BALIKESİR 1	FATİH AYDIN
16	BALIKESİR 2	SÜLEYMAN DEMİR
17	BALIKESİR 2	SALİHA NAZLI DEMİR
18	BOLU	ARİF REİS
19	BURDUR	MUHAMMET KARACA
20	ÇANAKKALE	AŞKIN ULUTÜRK
21	ÇANKIRI	MUTTALİP KARAMAN
22	ÇORUM	AHMET SÖZÜDOĞRU
23	ELAZIĞ	MUSTAFA BOZKURT
24	ERZİNCAN	HARUN YALÇINKAYA
25	ERZURUM 1	OSMAN AKSAKAL
26	ESKİŞEHİR 2	FATİH AKÇAY
27	GAZİANTEP	OSMAN ÇAVUŞ
28	GİRESUN	MUSTAFA DİZDAR

29	**HATAY 1**	**ERCAN ESMERLİGİL**
30	**ISPARTA**	**İSMAİL UZUN**
31	**İSTANBUL 1**	**GÜLTEKİN KÜPELİ**
32	**İZMİR 3**	**MESUT SAVAŞ**
33	**KARABÜK**	**ERSİN POYRAZ**
34	**KARAMAN**	**MEHMET SERİN**
35	**KASTAMONU**	**UĞUR TOYER**
36	**KIRIKKALE**	**ŞENOL SAYIN**
37	**KONYA 1**	**KADİR ÖZNUZUMLALI**
38	**MUĞLA**	**HÜSEYİN MEŞE**
39	**OSMANİYE**	**EDA NURAY SULAR**
40	**SAKARYA**	**TAYFUN SERBES**
41	**SAMSUN 1**	**AHMET NAİM ATEŞ**
42	**SİNOP**	**ÖZCAN BOLAT**
43	**SİVAS**	**BEKİR GÜZEL**
44	**ŞANLIURFA**	**MEHMET DURAK AKKAYA**
45	**TOKAT**	**ASLAN ŞAHİN**
46	**TRABZON 2**	**METİN İSKENDEROĞLU**
47	**VAN**	**ORHAN GÜLEŞÇE**
48	**YALOVA**	**İBRAHİM KAYA**
49	**YOZGAT**	**BEKTAŞ CANSEVER**
50	**ZONGULDAK**	**İSMAİL KÖKEN**
51	**MEB**	**SİBEL ÇİFTÇİ**

2 NOLU KOMİSYON

MEVZUATTAN KAYNAKLANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ KOMİSYON RAPORU

A- MESLEKİ EĞİTİM KANUNU:

Mesleki ve Teknik Eğitimin Yasal Dayanakları

Türkiye'deki mesleki ve teknik eğitim sisteminin yasal dayanağı 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'dur. Bu Kanunun günün koşullarında yetersiz kalması nedeniyle 29.06.2001 tarihinde 4702 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kabul edilmiştir. Fakat 3308 Sayılı ve 4702 Sayılı kanunlar dışında mesleki eğitim ile ilgili hükümler içeren yasalarımız da mevcuttur. Mesleki eğitimi ilgilendiren hükümleri içeren bu yasalar;

- 1982 Anayasası,
- 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu,
- 4904 Sayılı İŞKUR Kanunu,
- 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'dur.

Mesleki Eğitim Kanunu ivedilikle elden geçirilmeli ve ihtiyaca göre yeniden değerlendirilmelidir. Bu düzenleme yapılırken aşağıdaki tespitler ve öneriler göz önünde bulundurulmalıdır.

1- Büyükşehir merkezlerinde okullar branşlaşmalıdır ve bu okullara o branşa ait donanımlar eksiksiz sağlanmalıdır (motor meslek, yapı meslek, tekstil meslek vb.), bölgenin özelliğine göre meslek alanları tespit edilip, o mesleğe uygun meslek liseleri açılmalıdır.

2- Son yıllarda uygulanan modüler sistem ile meslek liselerindeki teknik eğitim büyük bir yara almıştır. Hazır-

lanan modüller ve bu modüller sebebi ile hazırlanan müfredat teknik eğitimde uygulamalı eğitim yapmayı imkânsız hale getirmiştir. Modüller çoğunlukla teorik bilgi ağırlıklı olduğundan uygulama için zaman yetersiz kalmakta ve bunun sonucu olarak öğrencilerin mesleki eğitime ilgileri azalmaktadır. Mesleki ve Teknik eğitimde daha çok uygulama yaptırmaya dayalı bir sistemin getirilmesi gerekir. Okulların atölye ve laboratuar donanımı günün teknolojisine göre acilen yenilenmeli ve öğretmenler de bu yeni teknolojilere göre ciddi bir meslek içi eğitime alınmalıdır. Mesleki Eğitim Merkezlerinde Modül İçerikleri ve süreleri yeniden düzenlenmelidir. Modül yazımında görev alan öğretmenlerin seçiminde daha dikkatli davranılmalıdır.

3- İlkokul ve ortaokullarda geçerliliği kanıtlanmış yetenek ve beceri testleri ile öğrencilerin becerileri ve yetenekleri tespit edilerek buna göre yönlendirme yapılmalıdır. Öğrencilerin yetenek ve eğilimlerinin gerçek anlamda tespit edilememesi öğrenci velilerini tamamen duygusal ve ekonomik kaygılarla seçim yapmaya ve yaptırmaya yöneltmektedir. Bunun sonucunda bireylerin eğitiminden beklenen başarı ve verim elde edilememektedir.

4- Mesleki Orta Okullar açılarak, tüm mesleklerin ön beceri eğitimi bu okullarda verilmelidir. Mesleki eğitim temelden ve daha genç yaşta öğrenilecek el becerileri ile daha verimli olacaktır.

5- Mesleki eğitim alan öğrenciler, meslekleriyle ilgili derslerin tamamını uygulamalı olarak okulda almalı sonra staja gönderilmelidir. İşletmede mesleki eğitim 12.sınıfın ikinci döneminde haftada 5 gün uygulanmalıdır. Bu durum öğrencinin işletmeye uyumunu arttıracaktır.

6- 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na göre meslek liseleri 12. sınıf öğrencilerinin yapmış oldukları işletmede beceri eğitimi amacından tamamen uzaklaşarak, meslek öğrenmek yerine bu öğrencilerin ucuz işçi olarak görülüp

işletmenin kendi ihtiyaçlarına göre çalıştırmasından ibaret hale gelmiştir. Bu durum öğrencilerin eğitimini olumsuz etkilemektedir ve biran önce gerekli tedbirler alınmalıdır.

7- Mesleki eğitim vermekle mükellef işletmelerin kendi bünyelerinde eğitim birimleri açmaları için gerekli yasal düzenlemeler olmasına rağmen işletmeler tarafından uygulanmamaktadır bunun yerine getirilebilmesi için işletmelere gerekli yaptırımlar uygulanmalıdır.

8- Mesleki ve teknik eğitime devam eden öğrenciler herhangi bir nedenle okullarla ilişiğinin kesilmesi halinde aynı okulda açık meslek lisesine kaydının yapılmaması gerekir.

9- Mesleki Teknik Orta Öğretimde Mesleki rehberlik hizmetlerinin iyileştirilmesi, okullarda sadece bu konuya yönelik hizmet verecek birimlerin kurulması ve ataması yapılmayan teknik öğretmenlerin bu birimlerde görevlendirilmesinin yapılması sağlanmalıdır.

10- İşletmelerde Beceri Eğitimi kapsamında işletmelere giden öğrencilerden okuldan mezun olduktan sonra aynı işletmede çalışması için devlet teşviki getirilmelidir.

11- Büyük ölçekli işletmelerde, işletmenin alacağı elemanlardan meslek lisesi mezunlarından belli bir kısmı için devlet teşviki sağlanmalıdır.

12- Teknik öğretmenlere daha önceden verilen 4 yıla 1 yıl yıpranma payı tekrar verilmelidir.

B-YÖNETMELİKLER VE GENELGELER:

Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği

4702 sayılı kanunla 3308 sayılı kanunda değişikliğe gidildikten sonra birçok yönetmelik birleştirilerek çıkartılan bir yönetmeliktir. Yönetmelik bu hali ile çok uzun ve karmaşık hale gelmiştir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliğinde yapılması istenen değişiklikler madde halinde sıralanacak olursa;

1-Mesleki ve teknik eğitim yönetmenliğinde tarif edildiği gibi; Şef: (Ek: RG-20/9/2008-27003) Bakanlığa bağlı örgün ve yaygın mesleki ve teknik eğitim kurumlarında açılan meslek alan/dalları ile kurulan atölye ve laboratuarların işleyişi ve yönetimi, mesleki rehberlik, program geliştirme, işletmelerde mesleki eğitim, sektörle iş birliği, araştırma-geliştirme, tasarım, üretim, tanıtım ve pazarlama çalışmalarını yürütmek üzere görevlendirilen atölye, laboratuar ve meslek dersleri öğretmeni, olarak belirtilmiştir. Şefler Madde 260- Mesleki ve teknik eğitimde özellikle alan şefleri üzerlerindeki görev yükü nedeniyle öğretmenlikle yöneticilik arasında sıkışmaktadır. Daha önceki yıllarda müdür yardımcılığı ile eş değer sayılan bu görev günümüzde angarya konumundadır. Bu durumun düzeltilmesi için şeflik konusu yeniden değerlendirilmelidir. Alan/Bölüm şeflerinin yönettikleri Atölye, öğrenci, öğretmen, taşınır malzeme sayıları dikkate alındığında, sorumluluğu çok fazladır. Yapılan bu görevin idarecilikten sayılması, atamalarda idareci olarak puan alması, Atölye yönetimi, planlama ve organizasyonun zaman aldığı düşünülerek ders yükünün azaltılması, mağduriyetin giderilmesi için yasal düzenleme yapılması, idareci normu gibi bağımsız norm verilmesi önerilmektedir.

2-Mesleki ve teknik eğitim yönetmenliği Madde 37-Geniş tabanlı ve modüler yapıda düzenlenen programlarla örgün ve yaygın meslekî ve teknik eğitim gören ve aynı meslekî bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazanan kişilere eş değer meslek sertifikası verilir.

Program bütünlüğü ve devamlılığı içinde sertifika, belge ve diplomaya götüren programlarda yatay ve dikey geçişlere olanak sağlanır.

Meslekî ve teknik örgün eğitim modül programlarının tüm modüllerini/kurslarını bitirerek, bitirme belgesi alan lise mezunlarına bitirdikleri alan/dala ait meslek lisesi diploması düzenlenir. Denilmesine karşı meslek lisesi ara sınıflardan ayrılanlara okudukları modüllerle ilgili her hangi bir belge düzenlenmemektedir.

3- Meslek kurslarının düzenlenme ve yürütülme esasları Madde 70- Protokole dayalı meslek kurslarında her türlü kurs gideri ilgili kurumlarca karşılanmaktadır. Ancak girilebilecek ders saatinin sınırlı olması öğretmenlerin karşısına engel olarak çıkmaktadır.

Bu kurslar genel bütçeye her hangi bir yük getirmediği gibi tam tersine ödenen vergiler, kurum giderleri, öğretmen ücretleri ilgili kurumlarca karşılandığı için yarar getirmektedir. Bu yüzden Teknik öğretmen ve İdarecilere getirilen hafta sonu 10 saat sınırlaması büyük bir engel oluşturmaktadır. Bu nedenle Ekderslerle ilgili karara Genel Bütçeden olmamak kaydıyla 10 saat daha ekders alınabilinir ibaresi eklenmelidir. Bu durumda çevremizde Mesleki eğitim alan insan sayısı artacak, öğretmenlere ek gelir sağlanacak, Okul ve Atölye imkanları gelişecektir.

4- Ders kitapları Madde 157- Mesleki ve teknik eğitimde modüler eğitime geçilmesi ile birlikte sorunlar oluşturmuştur. Modüler meslek kitaplarının hazır ve basılı olmayışı nedeniyle öğretimde zorluklar yaşanmaktadır. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun dar gelirli kesimden gelmesi modüllerin çoğaltılması veya kitap olarak alınmasını engellemektedir. Buda mesleki eğitimde başarıyı düşürmektedir. Kültür dersleri kitapları nasıl ücretsiz verilebiliyorsa bu kitaplarda aynı şekilde bastırılıp ücretsiz dağıtılmalıdır.

5- Kılık kıyafet Madde 159-Kılık kıyafette serbest giyime geçilmesi mesleki ve teknik eğitimde iş ahlakı ve iş disiplinini zayıflatacaktır. Ayrıca atelye ortamlarında iş güvenliği konusunda sorunlar oluşturacaktır. Bu nedenle

Mesleki ve teknik okulların bu kapsamdan çıkarılması yerinde bir karar olur.

6-Sağlık hizmetleri Madde 172- Mesleki ve teknik okullarda belirli öğrenci sayısının üzerinde iş kazaları ve meslek hastalıklarına müdahale için sağlık görevlisi bulundurulmalıdır.

7- Mesleki ve teknik okullarda çok sayıda personel, öğretmen, öğrenci ve çalışma atölyeleri bulunmaktadır, Daha az sayıda personeli ve birimi bulunan birçok kamu kuruluşunda sivil savunma uzmanı vardır. Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında da istihdam edilmesi gereklidir.

8- İşletme belirleme komisyonlarının görevleri Madde 180-İş yeri belirleme komisyonları, eğitim öğretim başlamadan 2 hafta önce oluşturulmalı, her alan için ayrı ayrı kurularak, öğrencilerin işe yerleştirilmesini sağlamalıdır. Mevcut sistemde alan şeflerinin yoğun çalışmaları sonucunda bu işlem gerçekleşmekte öğrencilerin işe yerleştirilmesi 2 haftayı bulmaktadır. Bu sürede bu öğrencilere ne ders programı yapılmakta nede yoklama alınmaktadır. Ayrıca bu komisyon üyelerine ek ders ücreti ödenmelidir.

9- İşletmelerde beceri eğitiminde görev alacak eğitici personel/usta öğretici Madde 198-İBE'ninde görev alan işletme personeline kurumları tarafından ya da bakanlıkça huzur hakkı ödenmelidir. Böylece İBE daha verimli ve amacına uygun olarak yaptırılacaktır.

10- Diplomaların değerlendirilmesi Madde 233- Mesleki açık lise öğrencilerine de mezuniyetleri sonrası iş yeri açma belgesi verilmelidir. Böylece iş piyasasına daha kolay adapte olacaklardır.

11-Meslekî ve teknik orta öğretim programları mezunlarına ustalık belgesi verilmesi Madde 234-Mesleki ve teknik eğitim kurumlarından 2005/2006 yılından önce mezun olanlara da direkt ustalık belgesi verilmelidir.

12- Madde 238- kalfalık ve ustalık belgesi olanların mesleki açık lisede yüz yüze eğitimde hangi derslerden muaf olacağı yayınlanmalıdır.

13- Nöbet görevi Madde 265- Bayanlarda 20, erkeklerde 25 yılını dolduran öğretmenler nöbet görevinden muaf olmalıdır.

14- Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi Madde 267-Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi belirli kıstaslara bağlanmalı, İller arasındaki uygulama farklılıkları en aza indirilmelidir. Bu görevler okulun açılmasıyla başlamalı, ilk haftalar 12. sınıf öğrencileri boşta bırakılmamalıdır.

15-Döner sermaye işletmeleri piyasa ile rekabet yapabilecek konuma getirilerek, vergi oranları düşürülmelidir. Bakanlıkça verilen işlerde bazı okullara öncelik verilmemeli dağıtım eşit şekilde yapılmalıdır. Okullarımızdaki makine ve teçhizat atıl kalmamalıdır.

16- Mesleki ve teknik eğitimde yapılan araştırmalar uygulama yetersizliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle 10. Ve 11. Sınıf uygulama ders saatleri artırılmalıdır.

17- Son yıllarda gönderilen ödeneklerin tamamına yakını okulun elektrik ve su parasına gitmektedir. Tüm ödenekler okulun ortak hesabında toplandığı için, okula atölye temrin uygulamaları için gönderilen ödenekte zorunlu olarak elektrik ve su gibi zaruri ihtiyaçların ödenmesinde kullanılmaktadır. Bu nedenle gelişen teknolojiyi yakalamak için ödenekler öğrenci sayısına, okulun konumuna ve fiziki yapısına göre artırılmalıdır.

18-Mesleki ve teknik eğitim kurumlarına kırsal kesimden gelen öğrencilere pansiyonlu okullarda kalacak yer konusunda öncelik verilmelidir. Pansiyon ve yatak sayısı artırılmalıdır.

19- Çalışma koşulları, fiili hizmet zammı. Atölye ortamlarında öğretmen ve öğrencilerimiz her türlü kimyasal madde solumakta, kaynak gazı ve ışınına maruz kalmakta, Egzost gazı teneffüs etmekte, tozlu ve talaşlı ortamlarda çalışarak hastalığa maruz kalmaktadır. Ayrıca patlayıcı, yanıcı, kesici aletlerle çalışıldığı için iş kazalarına maruz kalmaktadır. Daha önceki yıllarda uygulanan fakat son çıkan yasa ile kaldırılan fiili hizmet zammının tekrar uygulanarak senede 2 ay fazladan emekliliğe yansıyacak fiili hizmet zammı verilmelidir.

20- 4628 sayılı kanun ile birlikte uygulama yönetmeliğinde katkı payları , alan dal , parça başı , gibi kavramlar vergilendirmeler yeniden gözden geçirilerek okullarında ticari işletme kurabilmelerinin önü açılmalı DÖSE kapsamında yapılacak çalışmalarla öğrenciler piyasa koşullarında çalışma imkanı bulabilmelidirler. Bu uygulamayla meslek dersi öğretmenleri kendilerini sürekli yenilemek zorunda kalacak, yeni teknoloji okullarla daha erken tanışmış olacak okul ve sanayi iş birliği daha sağlıklı yürümüş olacak eğitim – öğretimin yanında meslek liselerinin de istihdam ve katma değere katkısı dolaylı olarak artacaktır.

Ek Ders Yönetmenliği

1. Aylık karşılığı ders görevi MADDE 5- Kapsama dâhil örgün ve yaygın eğitim kurumlarında görevli; müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcıları haftada 6 saat, derse girer maddesi getirdiği olumsuzluklar nedeniyle kaldırılmalıdır.

Okul öncesi ve sınıf öğretmenleri haftada 18 saat, Genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri haftada 15 saat, Atölye ve laboratuar öğretmenleri haftada 20 saat, olan zorunlu dersler öğretmenler arasında eşitlik açısından 15 saat olarak yeniden düzenlenmelidir.

2. Ek ders görevi MADDE 6- Bölüm, atölye ve laboratuar şefliği görevi verilen öğretmenler hariç olmak üzere, örgün eğitim kurumlarında ilgili mevzuatında belirtilen sosyal etkinlik faaliyetlerinde danışman öğretmen olarak görevlendirilen öğretmenler ile sınıf veya şube sorumluluğu verilen sınıf/şube rehber öğretmenlerinin bu görevlerinin haftada 2 saati ek ders görevi sayılır. Bu dersler, ders dağıtım çizelgesinde "Öğrenci Sosyal ve Kişilik Hizmetleri" adıyla gösterilir. Bu kapsamda aynı kişiye hem danışman öğretmenlik hem de sınıf/şube rehber öğretmenliği görevi verilmesi hâlinde sadece bir görev için ek ders ücreti ödenir. Denilmekte Ancak talim ve terbiye kurulunun yayınladığı 80 sayılı cetvelde rehberlik/sosyal etkinlik aylık karşılığı olarak alan öğretmenlerince okutulur denilerek, birçok yerde ek ders ücreti ödenmemektedir.

3.Öğretmen sayısının yetersiz olması Madde 9- Bu kapsamda mesleki açık lise yüz yüze eğitim uygulama derslerinde alan öğretmenlerine 10 saat daha ek ders verilmelidir.

4. Ders görevinin yapılmış sayılacağı hâller Madde 16- Sendikalarca düzenlenen eğitim ve çalıştaylarda görev alanlar öğretmenler görevli izinli sayılarak, fiilen yerine getirdikleri bu görevleri süresince, görevlendirildikleri tarihte kendilerine verilmiş ek ders görevleri varsa bu görevlerini yapmış sayılırlar maddesi eklenmelidir.

5.Ders dışı eğitim çalışmaları MADDE 17- Ancak, bir ders yılında bu kapsamda ödenecek toplam ek ders saati sayısı, okulun bir ders yılındaki toplam ders saati sayısının %5'ini geçemez. Denilerek öğrencilerin sosyal etkinlikleri ve öğretmenlerin ek dersleri engellenmektedir. Bu sınırlama kaldırılmalı etkinlikler belli alanlarda yoğunlaştırılmamalıdır.

6. 666 sayılı Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK ile yapılan ek ödeme düzenleme-

sinden öğretmenler ve akademisyenler yararlanamamış; kapsam dışında bırakılan öğretmenlerimiz kamu çalışanları arasında en az ücret alan bir konuma itilmişlerdir. Öğretmenlerin ve akademisyenlerin ek ödemeden faydalanması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

7-Mesleki Açık Lise işlemlerini yürüten idareci hafta sonu cumartesi ve pazar günleri 8 saat, hafta içi iki gün 3'er saat okulda kalarak iş ve işlemleri yürütmektedir. Mevcut yönetmenlikte 4 saat ücret ödemesi yapılmaktadır. Ancak bunun güncellenerek hafta sonları görevli idareciye gün bazında 6'şar saat ücret ödenmesi önerilmektedir.

8- Şubat ayında ikinci yarıyılın ilk haftasında yapılan sorumluluk sınavları hem eğitim öğretimi aksatmakta, hem de görev alan öğretmenler ek ders ücretlerinin düşmesi nedeniyle mağdur olmaktadır. Bu nedenle bu sınavların ya hafta sonları, ya da okulun açık olmadığı bir zamanda yapılması daha uyun olur şeklinde önerilmektedir.

9-Ağır ve tehlikeli işler ile ilgili yönetmenlikte belirtilen eğitimler yapılan protokoller çerçevesinde meslek liselerinde verilmekte idi. Şuan yeni çıkan iş güvenliği mevzuatı nedeniyle bu yönetmelik iptal edildi. Bir an önce yeni yönetmenliğin hazırlanarak bu kapsamdaki eğitimlerin meslek liselerince verilmesi önerilmektedir. Çünkü meslek liseleri her türlü fiziki yapı, donanım, makine parkı, yetişmiş teknik öğretmenler gibi kriterlerle ön plandadır.

10- Ders dışı hazırlık ve planlama: DDHP meslek okullarında kültür derslerinde olduğu gibi 10 saate 1 saat değil eskiden olduğu gibi haftada 6 saate 1 olmalıdır.

11-Yönetmenlikler açık net ve anlaşılır olmalı, yoruma açık olmamalıdır.

12- Yaz stajı uygulamalarında koordinatörlükle okulda yapılan staj aynı değerlendirilmemektedir. Okulda yapılan stajda ders saati kadar ek ders verilmelidir.

13-Teknik Öğretmenlerin öğretmenlik dışında başka bir birimde görevlendirilmeleri halinde ek ders ücretini 26 saat olarak alabilmelidir.

Norm Kadro Yönetmenliği

1- Özür grubu yer değiştirmelerinde il ve ilçe emri uygulaması yapılmaması nedeniyle aile bütünlüklerini sağlamak ve 4+4+4 sistemi nedeniyle norm fazlası duruma düştükleri için, on binlerce öğretmen alan değişikliği yapmak mecburiyetinde bırakılmıştır. Zoraki alan değiştiren, yeni alanlarında öğrencilerine yeterince faydalı olamadıklarını düşündükleri için mutsuz olan binlerce öğretmen vardır. Bu şekilde zoraki alan değiştirmiş ve memurluk kadrolarına atanmış tüm öğretmenlere, istemeleri halinde, bulundukları ilde eski alanlarına geri dönme hakkı bir an önce verilmelidir.

2- 4+4+4 Sistemi uygulamaları nedeniyle bu yıl ve önümüzdeki yıllarda ders yüklerinde değişkenlik yaşanacağı ve buna bağlı olarak ilave öğretmen ihtiyacı oluşabileceği dikkate alınarak; Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 41. Maddesi kapsamında yapılan norm kadro fazlası öğretmenlerin yer değiştirmesi uygulaması durdurulmalı ve norm kadro fazlası öğretmenler bulundukları eğitim kurumunda makul bir süre (3-5 yıl) norm karo fazlası olarak tutulmalı ve yer değiştirmeye zorlanmamalıdır. Gerekli görülmesi halinde, bulunduğu yerleşim yeri içerisinde ve kadrosu okulunda olmak şartıyla görevlendirme yapılmalı, istekli olanlar isteklerine bağlı olarak yer değiştirebilmelidir.

3- Norm kadroların tespitinin Haziran-Eylül aylarında belirleneceği(güncelleneceği) hükme bağlanmıştır. Nitekim MEB Eylül ayı sonu itibarıyla güncellemeleri yapmış ve sistemi kapatmıştır. Norm kadro tespiti sürecindeki yanlışlıklar ve özellikle seçmeli derslerin sonradan seçil-

mesi ile oluşan norm kadroya esas ders saati sayılarındaki değişmeler sisteme ve dolayısıyla norma yansıtılmamıştır. Bu yüzden tespit edilmiş norm sayıları çok sağlıklı ve doğru değildir. Bu sağlıksız ve şu an itibarıyla çok farklılaşmış bilgiler üzerinden norm uygulaması yapılması son derece yanlıştır.

4- Mesleki açık liselerdeki yüz yüze eğitime dayalı ders ve atölye uygulamalarıyla ilgili ders saatlerinin yüklerinin norm kadro hesaplanmasında dikkate alınması yararlı olacaktır. Bu durum birçok teknik öğretmeni norm kadro fazlası konumdan kurtaracaktır.

5- Atölye ve lâboratuar dersleri öğretmeni norm kadrosu Madde 12; Norm hesabında Haftalık ders yükü saati 35 saate çekilmelidir. Çünkü diğer branşlarla maaş karşılığı eşitlenip 15 saate çekilirse norm hesabı da 35 saate düşer böylece birçok teknik öğretmen norm fazlası olmaktan kurtulur.

6- Norm kadro belirlenmesinde dikkate alınacak hususlar Madde 15; d bendinin1. Maddesindeki öğrenci grup sayıları 10 sınıfta, 11. Ve 12 sınıflardaki gibi olmalıdır.

7-Okul ve kurumların norm kadro sayılarının değişmesi Madde 18, nakil yoluyla gelen öğrencilerle grup sayısının değişmesi ve dolayısı ile ders yükünün artması neticesinde norm artışı sisteme işlenebilmeli ve öğretmenler mağdur olmamalıdır.

8- Bölüm, atölye, tesis ve lâboratuar şefi norm kadrosunun öğretmen norm kadrosu içerisinde değerlendirilmesi gerektiği 14. maddede konu edilmiştir. Eğer bölüm, atölye, tesis ve lâboratuar şeflerinin görevlerini mesleki teknik eğitim yönetmeliğinin 260. maddesinde okuduğumuzda daha ilk maddesinde bölümü yönetir demesine rağmen neden bölüm şefine norm kadro verilmemiş öğretmen norm kadrosu içerisinde değerlendirilmiştir.

9- 9. sınıf ortak uygulaması; mesleki eğitimin özel bir eğitim olduğunu bu okulların yapısının grup sayılarına bağlı olarak düzenlenmesi gerektiği Mesleki ve Teknik Eğitim yönetmeliğinde ve norm kadro yönetmeliğinde yer almasına rağmen Mesleki eğitim ile ilgisi olmayan ana derslerin eğitiminin verildiği 9. sınıf öğrencilerinin bir orta öğretim kurumu şeklinde eğitim görmeleri ve herhangi bir alan ders almamaları, özel bir niteliği olan mesleki eğitim okullarının meslek liselerinin amacına hizmet etmesini engellemektedir. Mesleki eğitimin amaçları doğrultusunda yönlendirmenin 8. sınıfta yapılması ve 9. sınıfa gelecek öğrencinin doğrudan alana gelmesi gerekir.

10- Mesleki Açık Lise işlemlerini yürüten idareci hafta sonu cumartesi ve Pazar günleri 8saat, hafta içi iki gün 3'er saat okulda kalarak işve işlemleri yürütmektedir. Mevcut yönetmenlikte 4 saat ücret ödemesi yapılmaktadır. Ancak bunun güncellenerek hafta sonları görevli idareciye gün bazında 6'şar saat ücret ödenmesi önerilmektedir. Ve bünyesinde açık lise bulunan okullara bu işten sorumlu müdür yardımcısı normu verilmelidir.

Yönetici Atama Yönetmenliği

1-Müdür ve müdür yardımcısı atamalarında, atamaya esas alan değil sadece maaş karşılığı derslerin doldurulması esas alınmalıdır. Kültür öğretmenleri tüm eğitim kurumlarını tercih edebilirken, alanı motor, inşaat vb. olan idareciler bırakın ilde yer bulmayı, neredeyse Türkiye'nin birçok yerinde bile bölüm/alanı olan yer bulması neredeyse imkânsızdır. En son 2011 Ağustos ayında yapılan zorunlu rotasyon atamalarında atandığı okulda alanının olması kriterine bakılmıştır. Daha önceki yıllardaki uygulamada Teknik öğretmen idarecilerin aylık karşılığı ortak dersleri doldurmaları halinde atama yapılıyordu. Örneğin ortak dersler, Mesleki gelişim, Teknik resim vb. Bu şekilde haksızlığa maruz kalınmıyordu.

2- Okul yöneticiliklerinin çok yoğun çalışma temposu gerektiren görevler olması dolayısıyla, haftada 6 saat maaş karşılığı derse girme zorunluluğuna tabi tutulmaları idari işlerin aksamasına neden olmaktadır. Bu nedenle okul yöneticilerinin haftada 6 saat maaş karşılığı derse girme zorunluluğu kaldırılmalıdır.

2-Okullara verilen yönetici normları belirlenirken dikkate alınan öğrenci sayıları düşürülmelidir. 4+4+4 Sistemi uygulamaları nedeniyle norm fazlası konuma düşen Müdür Başyardımcılarının normları kişiye bağlı kadrolar haline getirilmeli, kendi istekleriyle bu görevlerinden ayrılıncaya kadar kadroları korunmalıdır.

3- Yönetim kademeleri Madde 6;Birinci kademe yöneticiliği: Müdür yardımcılığı ve Mesleki teknik eğitim kurumlarındaki alan şefliği olarak düzenlenmesi yerinde olacaktır.

4- Yönetici olarak atanacaklarda özel şartlar Madde 8; 3. Bendindeki mesleki ve teknik eğitim kurumu yöneticiliklerine meslek alanı öğretmenleri atanır, olmalıdır. Bu kurumların işleyişi ve kültürü açısından önemlidir.

5-Yönetici atamada mülakat sistemine dönülmesi telafisi mümkün olmayan adaletsizlikler doğurur.

6- Mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumların müdürleri ve müdür başyardımcıları ile en az bir müdür yardımcısı mesleki ve teknik eğitim alan öğretmeni olmalıdır. Alan, atölye ve laboratuvar şefleri de idareci sayılmalıdır. Şefler rehberlik ve eğitsel kulüp görevi karşılığında ek ders ücreti almalıdır.

7- Okullarda görev yapan müdür ve müdür yardımcılıkları görevlerinin ikinci görev olmaktan çıkartılıp kadrolu görev olarak tahsis edilmesi, il içi ve il dışı atamalarında kadrosuyla beraber atama isteme yolunun açılması gerekmektedir.

8- Meslek liselerinde öğrenci ve öğretmenlerin birlikte çevre düzenlenmesi, araç ve gereçlerin bakım ve onarımları ve benzeri konularda yapacağı çalışmaların yasal düzenlemesinin yapılması gerekmektedir.

9- Okullara gönderilen temrinlik ödeneği yakacak ve kırtasiye ile aynı kalemden değil ayrı bir kalemden gönderilmesi ile harcamaların daha amaca uygun ve donanım ihtiyacının karşılanması hedeflenebilir.

10- İl ve ilçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde branşı itibarı ile mesleki ve teknik eğitim öğretmenliği eğitimi almış en az 1 şube müdürü kadrosu zorunlu olarak bulunmalı ve mesleki ve teknik eğitimden sorumlu olmalıdır.

11- Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü engelli öğretmenlerinin bir veri bankasını oluşturmalı ve bir takım pozitif destek sağlayıcı uygulamalar devreye sokulmalıdır.

12- Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nin 261. Maddesinin sektör koordinatörü, program koordinatörü, mesleki rehber şefliği okullarda işlevlik kazandırılmalıdır.

13- Meslek liselerinin denetimlerinin il denetlenmesi tarafından yapılması sorunlar yaşatmaktadır. İl denetmenlerinin çoğunlukla sınıf öğretmenliği branşından gelmesi bu sıkıntıların kaynağıdır. Denetimin bakanlık denetmeni tarafından yapılması sağlanıp okul müdürlerinin sorumluluklarının yanında yetkilerinin arttırarak yaptırım gücü verilmelidir.

C- İSTİHDAM KONUSUNDA SEKTÖR TEMSİLCİLERİNDE FARKINDALIK OLUŞTURMA:

1- Mesleki eğitimde iş dünyasının sorumlulukları da yetkileri de arttırılmalıdır.

2- Her il ve ilçede mesleki eğitim kurumu açmak yerine, iş gücü talebine göre yerel ve ulusal düzeyde iş gücü ihtiyacı dikkate alınarak okul, dal ve alanlar açılmalıdır.

3- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın değişik birimlerinde, Bakanlığa bağlı SGK, Çalışma ve İŞKURUMU Genel müdürlükleri ile bu genel müdürlüklerin taşra teşkilatlarında, Özel İstihdam bürolarında, MYK ve bu kuruma bağlı özel ve resmi tüm birimlerde, kamu ve özel sektörün insan kaynakları birimlerinde, KOSGEB ve bağlı kuruluşlarında, TOBB ve TESK ile bağlı kuruluşlarında, kredi ve finansman kurumlarında iş oluşturma teknikleri konusunda uzmanlaşmış "teknik öğretmenler istihdam edilmelidir.

4- Mesleki eğitim iş piyasasının ihtiyaçları, ulusal öncelikler ve mesleğin evrensel gerekleri ile örtüşen, bilgi, beceri ve yeterlilikleri içerecek şekilde ve kendini sürekli yenileyen bir yapıya kavuşturulmalıdır. Böyle dinamik bir yapıyı tesis etmek ve planlayıcılara destek olmak üzere İl Milli Eğitim Müdürlüğünün bünyesinde bulunan ARGE biriminde mesleki ve teknik eğitim alan uzmanları istihdam edilmelidir.

5- Organize sanayi bölgelerinde ve küçük ve orta ölçekli sanayi sitelerinde sektör ve Milli Eğitim Müdürlükleri-okullar arasındaki koordineyi sağlamak üzere danışma ve yürütme merkezleri (koordinasyon birimleri) kurulmalıdır.

6- Girişimcilik ve yeni iş kurmaya yönelik KOSGEB tarafından sağlanan mali desteklerden ve eğitim desteklerinden, mesleki ve teknik eğitim mezunlarının ve Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olanların öncelikli olarak yararlandırılmasının sağlanması önerilir.

7- Sektör temsilcileri ile okul idareci ve teknik öğretmenlerin bir araya gelip fikir alış verişi yapabilecekleri toplantı ve eğitimler düzenlenmelidir. Sektörü ilgilendiren fuar, konferans ve tanıtımlara teknik öğretmenlerinde katılması sağlanmalıdır.

8- Sektör temsilcilerinin okulları düzenli ziyaretleri ve öğrencilerle buluşması sağlanmalı, bu buluşmalarda öğrencilere sektörün öğrencilerden beklentilerinin anlatılmalıdır.

9- İstihdam alanları araştırılarak bunlar hazırlanan raporlar periyodik olarak bakanlık ve okullarla paylaşılmalı, istihdam alanı daralan alanların yerine yeni alanlar açılmalıdır.

Aşağıdaki kısım Ulusal İstihdam Stratejisi çerçevesinde Eğitim-İstihdam İlişkisinin Güçlendirilmesi 'ne ilişkin olarak hazırlanan rapordan özetlenerek alınmıştır.

1- Küreselleşmenin özellikle ekonomi ve kalkınmaya etkileri, bilim ve teknolojide giderek hızlanan gelişmeler, kurumların bu değişimlere ayak uydurabilmek için organizasyonlarını yenilemeleri gibi birbirini etkileyen ve kuvvetlendiren farklı faktörler, 1990'lardan başlayarak bilginin dolayısıyla da insan kaynaklarının önemini artırmıştır. Özellikle günümüzde yaşanmakta olan küresel ekonomik kriz ve artan işsizlik oranları, tüm ülkelerde eğitim ve beceri düzeyi düşük kitleleri ve yaşlı bireyleri daha olumsuz etkilemekte ve ülkeler için ciddi riskler oluşturmaktadır. Bu bireylere ve ailelerine yönelik koruyucu sosyal politikalara ek olarak kısa sürede tekrar işgücüne katılmalarını destekleyecek aktif istihdam politikaları oluşturulmakta ve uygulanmaktadır. Bu süreçte, özellikle işgücü piyasasının ihtiyaçlarına yönelik bilgi ve beceri düzeyini artırmayı amaçlayan eğitimler önemli rol oynamaktadır.

2-Eğitim-işgücü uyumsuzluğunun temel göstergelerinden biri işgücünün temel bilgi ve becerilerdeki yeterlilik düzeyidir. Türkiye temel bilgi ve becerilerde zayıf durumdadır. OECD tarafından her üç yılda bir gerçekleştirilen Uluslararası Öğrenci Başarılarını Ölçme Programı (PISA) kapsamında 2006 yılında yapılan testlerde Türkiye'den

katılan öğrenciler, ortalama 424 puan almıştır, OECD ortalaması ise 500'dür. Bu sonuçla Türkiye, 30 OECD ülkesi arasında ancak 29'uncu olabilmiştir.

3-Eğitim programları orta öğretim düzeyinde MEB, yükseköğretim düzeyinde YÖK tarafından UMS'lere göre hazırlanması, mevcut yürürlükteki programların da aynı şekilde UMS'lerle uyumlaştırılması ve işgücü yetiştirme kurslarında yetişkinlere yönelik meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme amacıyla ulusal meslek standartlarına göre modüler eğitim programları hazırlanması önerilir.

4-Mesleki ve teknik orta öğretim programları ile yükseköğretim programlarının bütünselliğinin ve ulusal ve uluslararası karşılaştırılabilirliğinin sağlanması amacıyla bölüm ve programların ISCED, FOET gibi sınıflandırmalara göre yeniden düzenlenmesi önerilir.

5-Orta ve yüksek mesleki eğitimde açılacak eğitim kurumları ve uygulanacak programların işgücü piyasası ihtiyaç analizleri dikkate alınarak belirlenmesi önerilir.

6-Tüm mesleki eğitim mezunları ile sertifika alanların izlenmesine ilişkin kayıt sistemlerinin İŞKUR kayıtları ile uyumlu hale getirilmesi önerilir.

7-Ortaöğretim ve yükseköğretim mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında eğitim ortamlarının iyileştirilmesi önerilir.

8- İşletmelerde yapılan staj ve beceri eğitimi etkinliklerinin artırılmasında meslek kuruluşlarının daha aktif rol alması, Meslek kuruluşları, STK, ÇSGB, MEB, YÖK ve STB işletmelerin işyeri eğitimine katılımının sağlanması, işyerinde eğitim kapasitesinin oluşturulması ve işyeri eğitiminin gerçekleştirilmesi konusunda aktif rol alması önerilir.

9-Mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında görev yapan meslek dersi öğretmenlerine işletmelerde ve yük-

seköğretim kurumlarında hizmet içi eğitim kapsamında teorik ve uygulamalı eğitimlerin verilmesi için düzenleme yapılması önerilir.

10- Kamu kaynaklarıyla oluşturulan ortaöğretim ve yükseköğretimin 5. seviyede eğitim veren kurumları başta olmak üzere mevcut atölye, laboratuar, makine, donanım ve teçhizatın etkinlik ve verimliliğinin sağlanması, bu amaçla Hayat Boyu Öğrenme Merkezlerinin oluşturulması önerilir.

11- Meslek yüksekokulları, mesleki ve teknik eğitim mezunları ile meslek edindirme kurslarını bireylerin eğitim aldıkları alanda istihdam edilmeleri kaydıyla sigortacılık başlangıcından itibaren bir yıllık sosyal güvenlik primlerinin işveren payının kamu kaynaklarından karşılanması önerilir.

12-Mesleki Yeterlilik Belgesi sahiplerinin belgelendirildikleri alanda istihdam edilmeleri kaydıyla sigortalılık başlangıcından itibaren on sekiz ay süreyle sosyal güvenlik primlerinin işveren payının kamu kaynaklarından karşılanması önerilir.

13- Girişimcilik ve yeni iş kurmaya yönelik KOSGEB tarafından sağlanan mali desteklerden ve eğitim desteklerinden, mesleki ve teknik eğitim mezunlarının ve Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olanların öncelikli olarak yararlandırılmasının sağlanması önerilir.

14-KOBİ'lerde personeline mesleki eğitim aldıran/Mesleki Yeterlilik Belgesi almasını sağlayan işverenlerin buna ilişkin maliyetlerin KOSGEB tarafından karşılanması yerinde olur.

15- "Girişimci odaklı yaklaşım" mesleki eğitim sisteminde de benimsenmelidir.

16- Orta ve yükseköğretim programları ile iş hayatı arasında bağ kurulmalıdır.

17- Hayat Boyu Öğrenme süreçleri teşvik edilmelidir.

18- Eğitimde kalite geliştirme süreçlerine yer verilmeli, kalite geliştirilmelidir. Tüm öğretim kademelerinde eğitimin kalitesinin artırılması için okullar bilgi iletişim teknolojileri ile donatılmalıdır.

19- Bireyin kişisel nitelikleri ile mesleklerin gerektirdiği özellikler arasında bağlantıyı kurarak kişiye uygun ve işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu mesleği seçmeye yardım edecek mesleki rehberlik ve danışmanlık hizmetleri geliştirilmelidir.

20- İşgücü piyasasının ihtiyacı olan nitelikli işgücünün karşılanabilmesi için, okulöncesi eğitimden üniversiteye kadar tüm eğitim süreçleri, bir bütün olarak ele alınarak ekonomiyle entegrasyon temelinde, sanayi ile işbirliği yapılarak yeniden düzenlenmelidir.

21- İşgücü Piyasası İzleme Sistemi oluşturularak mesleki eğitim kurumları ve işletmelerdeki eğitim buna göre düzenlenmelidir. Bunun altyapısını mümkün kılacak İşgücü Piyasası Bilgi Sistemi'nin İŞKUR bünyesinde süren hazırlıkları süratle tamamlanmalı ve hizmete açılmalıdır.

22- Mesleki Yeterlilik Kurumu öncülüğünde meslek standardı çalışmaları yapan kuruluşların çalışmaları çeşitli teşviklerle özendirilmelidir.

23-Eğitim programları düzenlenirken yerel ihtiyaçlar esas alınmalı ve yaratıcılık, sorun çözme, yenilikçilik, toplam kalite gibi işletme beklentilerini karşılayabilmelidir.

24- Mesleki eğitimle ilgili AR-GE faaliyetlerinin, günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek biçimde planlanıp uygulanması sağlanmalıdır.

25- İşletmelerin mesleki eğitime ilişkin maliyet yükü artırılmamalı, bürokrasi kolaylaştırılmalıdır. Sanayinin eğitim çalışmaları devlet tarafından teşvik edilmelidir.

Yaygın eğitim yoluyla, işgücü piyasasına kalifiye eleman yetiştiren eğitim kurumlarına ve işverenlere gerekli destek ve teşvikler sağlanmalıdır.

26- İşletmelerin ve çalışanların eğitime daha fazla yatırım yapmalarını sağlamak için, diğer ülkelerde uygulanan başarılı teşvik yöntemleri dikkate alınarak, yeni teşvik yöntemleri geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

27- İşletmelerde eğitim birimi kurulması vergi avantajları ile desteklenmeli, eğitici personelin SGK işveren primleri devletçe karşılanmalıdır. İşletmelerin eğitimle ilgili tüm harcamaları için mali teşvikler öngörülmelidir.

28- Çeşitli kaynaklardan mesleki eğitim için sağlanan ve Bütçeye özel gelir, MEB Bütçesine özel ödenek kaydedilen gelirler, işletmelerde beceri eğitiminin geliştirilmesi amacına da hizmet etmelidir.

29- İşçi, işveren ve devlet kuruluşlarının bireysel, ikili ve üçlü şekilde uyguladıkları eğitim projeleri geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalı; işçi ve işveren sendikalarının ortak çalışmaları teşvik edilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır.

30-Yaygın bilgilendirme yapılarak mesleki eğitime toplum nezdinde çekicilik ve saygınlık kazandırılmalıdır.

31- Mesleki ve teknik eğitim verilen okullardaki eğitimcilerin eğitimine daha etkin şekilde devam edilmeli, yeni yöntemler araştırılmalı, yurt dışındaki örnekler incelenmelidir.

Meslek yüksekokullarında eğitim veren öğretim üyelerinin alanlarında faaliyet gösteren firmalarda uygulamalı eğitim alarak yeni teknolojileri ve uygulama tekniklerini öğrenmesine ve teorik bilgisini paylaşmasına olanak tanıyan YÖK'ün "Endüstri Deneyimini Artırma Çalışmaları" olumlu karşılanmaktadır. Söz konusu çalışmalar, YÖK tarafından öğretim üyelerinin daha istekli hale getirilmesini

sağlayacak teşvik mekanizmaları geliştirilerek daha etkin şekilde sürdürülmelidir.

32-Kariyer yönlendirme sistematik bir yapıya oturtulmalıdır. Mesleki ve teknik eğitim sisteminin yeniden yapılandırılması ve meslek okulu-istihdam ilişkisinin etkin şekilde kurulması sürecinde eğitim kalitesinin artırılması elzemdir. Bu kapsamda orta öğretimde sağlıklı bir yönlendirme yapılması, öğrenci ve öğretim kadrosunun iyileştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Türkiye'de mesleki rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi gereklidir. Örneğin seçmeli ders olarak müfredata eklenerek kariyer yönlendirme faaliyetlerine ailelerin de dahil edilmesi sağlanabilir. AB ülkelerinde olduğu gibi yönlendirmede öğrencilerin ilgi ve becerilerini esas alan sistemlerden yararlanılarak bir yapılandırmaya geçilmesi ve bütüncül bir yaklaşım sergilenmesi, eğitim reformunun başarısını artıracaktır.

Mesleki ve teknik eğitimin temel amacı ekonominin gereksinim duyduğu nitelikli ara insan gücünü sağlamak olmakla birlikte, bu okul mezunlarının bir süre sonra "girişimci" sıfatıyla iş dünyasında yer almalarını destekleyecek mekanizmalar da oluşturulmalıdır.

33- Devlet okullarında dil öğretimi öncelikli bir konu olarak ele alınmalıdır. Mesleki ve teknik eğitim veren kurumlarda mesleki yabancı dil öğretilmesi, eğitim alan kişilere istihdam edilirken avantaj sağlayacaktır.

Eğitim-işgücü piyasasının uyumu için okullar ve işletmeler arasında birebir eşleşme sağlanmasının teşvik edilmesi yararlı olacaktır,

34-İnsan kaynaklarına, ekonominin ve piyasanın değişen koşullarına "adaptasyon becerisi" ve "esneklik" kazandırmak için mesleki ve teknik eğitim hayat boyu sürdürülmelidir. Hayat boyu eğitim konusunda e-öğrenme ortamlarına erişimin kolaylaştırılması gereklidir.

Eğitim çağı dışına çıkmış bireylerden uzaktan eğitim yoluyla öğrenimini tamamlamak isteyenler ile bireysel gelişimlerini sağlamak ve/veya yeni mesleki yeterlikler kazanmak isteyenlerin e-öğrenme ortamlarında eğitim amaçlı kullanılabilecek tüm cihazlara erişimlerini kolaylaştırmak yararlı olacaktır. Bu alanın bilgi teknolojilerinde meydana gelen değişimlere paralel olarak yenilenmesini, gelişmesini ve oluşturulacak standartlara uygunluğu bakımından izlenmesini sağlamak gereklidir.

35- İŞKUR tarafından düzenlenen mesleki eğitim kurslarına katılım ile ilgili sınırlamaların kaldırılması gereklidir.

Türkiye İş Kurumu İşgücü Uyum Hizmetleri Yönetmeliği'nde Kurum'ca düzenlenen kurslara katılım ile ilgili olarak kurslara aynı meslekte daha önce veya farklı meslekte ise son yirmi dört ay içinde katılmamış olma şartı bulunmaktadır. Hızlı teknolojik değişmeler ve artan küreselleşme işgücü piyasalarının dinamik ve esnek bir yapıda olmasını öngörmektedir. Ayrıca hızlı teknolojik değişmeler ve bilgilerin eskime süresinin kısalması, hayat boyu öğrenme felsefesini öne çıkarmaktadır. Bu süreçte meslek sahibi kişi, aynı meslekte faaliyet gösterse de o meslekle ilgili değişimleri takip edebilmek ve o mesleğe yönelik bilgi, beceri ve yetkinliğini sürekli geliştirmek durumundadır. Ayrıca işgücü piyasasında işveren tarafından talebi olan bir meslek, bir yıl içinde önemini kaybedebilmektedir. Söz konusu gelişmeler İŞKUR'dan mesleki eğitim almış kişilerin istihdam edilebilirliğini kendilerini geliştirmedikleri takdirde azaltabilmektedir. Bu nedenlerden dolayı İŞKUR'dan mesleki eğitim alan kişilere tekrar eğitim alma ihtiyacı duymaları halinde kurslara erişim ile ilgili sınırlamalar getirilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

D- ATAMASI YAPILMAYAN TEKNİK ÖĞRETMENLERİN MEVZUATTAN KAYNAKLANAN SORUNLARI VE BEKLENTİLERİ

Mesleki ve teknik eğitimde öğrenci yetiştirme ve öğretmen yetiştirme ayrı iki konudur. 2009 yılı itibari ile uzun süredir çalışılan Teknik Eğitim Fakültelerinin geleceği üzerine bir çalışma tamamlanmış olup Teknik Eğitim Fakültelerinin kapatılması kararı alınmıştır. Bu karar mevcut okuyan öğrencilerin yâ da daha önceki mezun olan teknik öğretmenlerin sıkıntılarına bir çare olmamıştır. Hâlbuki çalışmanın başlatılmasının amaçlarından biri Teknik Öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi ve gelecek nesillere bu mağduriyetlerin aktarılmaması idi.

Hala küçük bir çalışma ile çözüm elde edebilme olanağı vardır.

1992 yılında çıkarılan 3795 sayılı kanun ile mesleki ve Teknik okulları mezunlarının verilen eğitim yılı esas alınarak unvanlar belirlenmiştir. Genellikle hem teorik hem de uygulama alanında 4 yıl teknik lise, 4 yıl Teknik Eğitim Fakültesi olmak üzere mesleki alanda toplam 8 yıl eğitim alan Teknik Öğretmenler, ülkemizde uygulama sahasında bulunan meslekler içerisinde en fazla eğitim süreli ve yüksek maliyetli meslektir.

Geçen zaman içerisinde yapılan yanlış uygulamaların üzerine, 28 şubat sürecinde de teknik eğitime son darbe indirilmiştir.

Çözüm bekleyen sorunların başlıcaları şunlardır:

1- Uzun yıllardır Milli Eğitim Bakanlığı Teknik Öğretmen alımı yapmadığı ve ya kısıtlı sayıda alım yaptığı için, Teknik Öğretmenler 657 Devlet memurları kanunda Teknik hizmetler sınıfında yer verilen kadrolarda çalışmak zorunda kalmışlardır. Teknik Öğretmen unvanında Kurumlarda kadro tahsisi yapmadığından Teknik Eğitim

Fakülteleri mezunları, yetiştirdikleri "Teknisyen" kadrosu ve ya daha alt düzeyde idari memur kadrolarına (evrak memuru, memur vb) atanmak zorunda bırakılmışlardır.

2- Ayrıca 1. Maddede belirtilen atamalara istinaden, YÖK' ün çıkartmış olduğu 30.06.2011 tarihli görevde yükselme ve unvan değişikliği yönetmeliğine göre; Teknik Öğretmenler 657 sayılı devlet memurları kanununun teknik hizmetler sınıfında sayılmalarına rağmen, 'kendi unvanlarında çalışmayan' ibaresi eklenerek, müdürlük kadrolarına müracaatlarının önü kesilmiştir.

3- ÜAK 'un 1991 yılında almış olduğu bir karar ilişkilendirilerek teknik öğretmen unvanı kazanılmış hak olduğu gerekçesiyle teknisyen ve tekniker kadrolarında istihdam edilmelerinin önü kapatılmıştır.

4- 1992 yılına kadar Teknik Öğretmen unvanı taşıyan kişiler kamuda çalışırken mühendisler ile aynı özlük haklarına sahip olmaları rağmen, 3795 sayılı kanunla beraber bu haklarında kısıtlamalar meydana getirilmiştir. (Ek göstergeleri 3600 den 3000'e, özel hizmet tazminatları da 20 puan aşağıya düşürülmüştür) Bunun neticesinde Teknik Öğretmenler çalışırken ve emeklilik durumunda ciddi bir maddi kayıpla karşı karşıya kalmışlardır.

5- Özel sektörde işverenin keyfine göre pozisyonda, düşük ücretle çalışmak zorunda bırakılmaktadır.

6- 2 yıllık yüksek okulları DGS sınavı ile Mühendislik eğitimi alma imkânı olmasına rağmen, 4 yıllık Teknik Eğitim Fakültesi mezunlarına asla geçiş imkânı söz konusu değildir.

7- Çalışma sahasında karşılanacak unvan sorununu göz önüne alınarak, mesleki ve kişisel onurlarını çiğnetmemek adına zorunlu olmadıkça çalışmadıklarından onbinlerce Teknik Öğretmen işsiz ordusunda yer almaktadırlar.

Çözüm aslında çok basittir. Bu devam eden problemin çözümü Yüksek Öğretim Kurumunun elindedir. Sadece yapılması gereken Teknik Öğretmenlere tanınan mühendislik tamamlama programının işletilebilir hale getirilmesidir. 3795 sayılı kanundan baz alınarak çıkartılan bir yönetmelik mevcuttur. TEKNİK ÖĞRETMENLER İÇİN DÜZENLENECEK MÜHENDİSLİK PROGRAMLARININ UYGULAMA ESAS VE USULLERİ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Tarihi: 07.08.1992 Resmi Gazete Sayısı: 21308). Bu yönetmelik üzerinde yapılacak düzenlemelerle işlevsellik kazandırılabilir ve ülkemiz için elzem konulardan birinin daha üzerinden 28 Şubat zihniyetinin izleri silinmiş olur.

Komisyon Başkanı
Cihan TAKTEKİN

2 NOLU KOMİSYON

Mevzuattan Kaynaklanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri Komisyonu Katılımcıları

NO	ŞUBE ADI	ADI SOYADI
1	ADANA 1	FATİH AKÇAÖZOĞLU
2	ADIYAMAN	MEHMET MUSTAFA TOPRAK
3	AMASYA	MALİK COŞAR
4	ANKARA 1	AHMET ŞENSES
5	ANKARA 2	FAHRİ ÖZBUDUN
6	ANKARA 3	MAHMUT GÜRHAN
7	ANKARA 5	NECATİ ÇİBİK
8	ANKARA 6	HASAN GÜNEY
9	AYDIN	MUSTAFA ALPEREN
10	BATMAN	AYKAN SAĞIRKAYA
11	BİLECİK	ADEM AVCU
12	BOLU	ÖZCAN DAYIOĞLU
13	BURSA 1	İSMAİL KAYA
14	BURSA 2	ŞEREF AKDENİZ
15	ÇANAKKALE	MUSTAFA AKA
16	ÇANKIRI	HARUN AKGÜÇ
17	ÇORUM	UĞUR YAŞAR
18	DÜZCE	İBRAHİM DENİZ
19	ELAZIĞ	EKREM ACAR
20	ERZURUM 1	TURAN İŞLER
21	ESKİŞEHİR 1	CİHAN TAKTEKİN
22	ESKİŞEHİR 2	YAŞAR KESER
23	GAZİANTEP	İLKER KUSAV
24	GİRESUN	ZEKİ VAROL
25	HATAY 1	ERCAN ESMERLİGİL
26	HATAY 2	ABİDİN REVAN
27	ISPARTA	ZAFR ŞİMŞEK
28	İSTANBUL 3	YILMAZ KOMŞU

29	İSTANBUL 4	RECAİ OCAK
30	İSTANBUL 5	HAMDİ SALAR
31	İSTANBUL 6	SÜER UTKU GÜL
32	İSTANBUL 7	EMİNE AKARLAR
33	İSTANBUL 8	SEVAL KÜÇÜK
34	İZMİR 1	UFUK AKIŞ
35	İZMİR 1	SAMİ EGEMEN DURGUN
36	K.MARAŞ 1	HİLMİ KİŞİ
37	KARABÜK	TURHAN KILIÇ
38	KARAMAN	F. ALPARSLAN DEMİR
39	KASTAMONU	SEDAT HAKAN TURAN
40	KIRŞEHİR	MUSA BALDEDE
41	KOCAELİ 1	MURAT PALA
42	KONYA 2	HALİL İBRAHİM AYDEMİR
43	KÜTAHYA	HALİL AKTAŞ
44	MERSİN 1	ŞEFİK TOR
45	NİĞDE	ERKAN AGAN
46	ORDU	ERHAN ÇİFTCİ
47	OSMANİYE	ORHAN YÜNLÜ
48	RİZE	BÜLENT SAVAŞ FURAT
49	SİNOP	ERKAN TURHAN
50	ŞANLIURFA	MEHMET TORU
51	TEKİRDAĞ	CANER BAYSAL
52	TOKAT	GAZİ ERDEN
53	TRABZON 1	MUSTAFA GENÇ
54	VAN	FAHRETTİN AYSAN
55	YALOVA	MURAT SÖZEN
56	ZONGULDAK	MURAT TAŞ
57	MEB	YUNUS ABLAK

3 NOLU KOMİSYON

ZORUNLU EĞİTİMİN TEKNİK ORTAÖĞRETİM KURUMLARI İLE MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNE ETKİSİ, TEKNİK EĞİTİMDE; ORTAÖĞRETİM YÜKSEKÖĞRETİM İLİŞKİSİ

Zorunlu eğitimin teknik ortaöğretim kurumları ile mesleki eğitim merkezlerine etkisi

Bilindiği üzere Zorunlu Eğitim 12 yıla çıkarılmıştır. Bu 12 Yıllık kesintili eğitimin içinde maalesef çıraklık okulları dediğimiz Mesleki Eğitim Merkezleri yoktur. Oysa ki Sanayi Sitelerimiz, Kuaförlerimiz, Gıda sektörümüz, ara eleman dediğimiz çırak sıkıntısı çekmektedir. Zaten zorunlu 8 yıllık kesintisiz eğitimle darbe alan mesleki eğitimler bu 12 yıllık (kesintili de olsa) zorunlu olduğu için ne zaman Çıraklığa yönlenecek öğrenci. 12 yıl bitince öğrencinin yaşı 18 olacak. Bu yaşta Çıraklığa yönleniş olur mu? Olursa sağlıklı ve mantıklı olur mu?

Mesleki Eğitimler zorunlu eğitimin içine dahil edilmeli, Ustalık belgesini alanlar yaygın eğitimden fark dersler alarak lise mezunu sayılmalı. Aksi takdirde sanayilerde üretime büyük katkısı olan yetişmiş ara eleman sıkıntısı günden güne artacaktır.

Mevcut uygulamada meslek seçimi etkin olarak yapılamamaktadır. Bu nedenle Ortaokul 8. Sınıflarda Mesleki rehberlik dersi verilmelidir. Bunun için meslek tanıtımı teknik öğretmenler tarafından yapılmalıdır. Burada amaç rehberlik hizmeti altında öğrencileri yönlendirmek ve yeteneklerini tespit etmek olmalıdır. Bu amaca yönelik olarak beceri testleri uygulanmalıdır.

Mevcut durumda Meslek Liselerinde alanlara öğrenci girişi 10. Sınıfta başlamaktadır. Bu durum okul disiplini, okula adaptasyon ve öğrenci başarısını olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle meslek eğitimi 9. Sınıfta başlamalıdır.

Meslek Liselerinin orta öğretim aşaması da açılmalıdır. İmam hatip eğitimindeki bu uygulamaya meslek liselerinde de biran önce geçilmelidir. Bunun sonucunda Endüstri Meslek Liselerinin öğrenci girişi sorunları da çözülebilir.

Zorunlu eğitimin 12 yıl olarak uygulanması akademik başarısı çok farklı nedenlerle pek mümkün gözükmeyen öğrencilerin zorunlu olarak eğitim sistemine devam ettirilmeleri eğitim sistemini tıkamaktadır. Bu durum başarı oranındaki ciddi düşüş ile ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin akademik başarı durumlarına göre 4 ve 8. Sınıflardan sonra alternatif sistemlere yönlendirilmeleri sağlanmalıdır. Böylece başarılı öğrencilerin seviyeleri daha da yukarılara çekilmesi mümkün olabilecektir.

Akademik seviyesi çok düşük olan öğrenciler mesleki eğitime yönlendirilmeleri oldukça yanlış bir durumdur. Bu öğrencilerin özel amaçlı Endüstri Meslek Liselerine yönlendirilmeleri ve bu amaca yönelik özel amaçlı Endüstri Meslek Liselerinin iller bazında açılması gerekmektedir.

Mesleki Eğitim Merkezleri'nin durumu

Orta öğretimin 8 yıla daha sonra da 12 yıla çıkartılması sebebiyle işyerlerinin eleman bulamamalarına neden olmuş ve mesleki eğitim merkezine devam eden öğrenci sayısında önemli oranda azalma meydana gelmiştir.

Bu sebeple, örgün eğitim kurumlarında branşı olmayan meslek grupları için usta yetişmemekte ve kalifiye eleman bulamayan işyerleri kapanma tehlikesi ile karşı karşıya gelmektedir.

4+4+4 sistemi sonunda orta öğretimden mezun olan öğrenciler belirli bir yaşın üzerinde iş hayatına atılacak ve piyasa şartlarını bilmediklerinden güçlük çekeceklerdir.

Bu nedenle 4+4'den (8 yıl sonra) sonra Mesleki eğitim merkezleri zorunlu eğitim kapsamına alınarak seçilebilmesinin önü açılmalıdır.

Mesleki eğitim merkezlerinde her geçen gün hızla azalan öğrenci sayılarını arttırmak için,

Öğrencileri okula bağlamak ve sosyal yönden kendilerini kanıtlayabilmelerine fırsat vermek için, haftada bir saatlik seçmeli ders adı altında, Beden Eğitimi, Müzik, Satranç, Tiyatro vb. ders konulabilir.

Öğrenciyi Sosyal Güvenlik Çatısı altına alan, İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına karşı yapılan sigortanın değişik kalemlerinin, ya devlet tarafından yada işveren tarafından tamamlanarak öğrencilerin mağduriyeti ortadan kaldırılabilir. Böylece öğrenci sayısında ciddi bir artışın olabileceği kanaati oluşmuştur.

Öğrenciler okula ve işyerlerine yerleştirilirken, iş yerinin mesleğin gerektirdiği imkânlara sahip olup olmadığı, öğrencinin bu mesleğe yatkınlığı konusunda öğretmenlerden rehberlik etme konusunda faydalanılmalıdır.

Okullarımızda bulunan, laboratuar amaçlı atölyelerin, hızla gelişen teknolojiye ayak uyduracak şekilde yeniden donatılması için çalışmalar yapılmalıdır.

Mesleki eğitim merkezlerinde okuyan öğrencilerimizin eğitim seviyeleri ve algılama yetenekleri göz önüne alındığında, Örneğin; Metal İşleri Ana Bölüm Dalı içinde yer alan mesleklerin (Kaynakçılık, Çelik Yapılandırmacılığı, Sac İşleri, Metal Doğramacılığı vb.) eğitim sürelerinin iki yıla indirilmesi, adı geçen mesleklerin, zaten haftanın bir günü okula gelen bu öğrencilere, resmi tatilleri de çıktığımızda bu süre içerisinde öğretilebileceğinin tartışmaya açık olduğu düşünülmektedir. Bu mesleklerin eğitim sürelerinin tekrar üç yıla çıkarılmasını önerilmektedir.

Mesleki Eğitim Merkezlerinde öğrenim gören öğrencilerin, geldikleri aile çevreleri, ailelerin ekonomik durumları, kültür seviyeleri ve çalışma koşullarının ağırlığı göz önüne alındığında bir sorun yumağı ile iç içe oldukları göz ardı edilemez. Bu amaçla Mesleki Eğitim Merkezlerine birer 'Rehber Öğretmen Kadrosu Tahsis edilmelidir' diye önerilmektedir.

Mesleki Eğitim Merkezlerinde görev alan öğretmenlerin, baş döndürücü bir hızla gelişen çağa ve teknolojiye ayak uydurmaları ve en önemlisi kendilerini yenilemeleri için daha sık aralıklarla hizmet içi eğitime tabi tutulmaları önerilmektedir.

Teknik eğitimde; ortaöğretim yükseköğretim ilişkisi

Yükseköğretime geçiş doğal süreç dahilinde gerçekleştirilmelidir. Meslek Liselerinde eğitim almış öğrencilerin Yükseköğretime geçişi herhangi bir şekilde engellenmemeli. Bu öğrencilerimizin mutlaka Yükseköğretime yönlendirilmeleri de engellenmeleri kadar yanlıştır. Bu aşamada Meslek eğitimi almış öğrencilerden akademik başarıya sahip olanlar Yükseköğretime devam etmelidir.

Unutulmamalıdır ki Mesleki Eğitim, sanayinin ihtiyaç duyduğu kalifiye eleman ihtiyacını sağlamak üzere verilmektedir.

Temel mesleki eğitimi almış ve yeterli akademik başarıyı da göstermiş olan öğrencilerin Mühendislik eğitiminde daha da başarılı olacağı da dikkate alınmalıdır.

Yükseköğretime geçişte özellikle mesleki eğitim almış öğrencilere yönelik yetenek sınavı yapılarak öğrenci alımı gerçekleştirilebilir.

Mevcut uygulamada Teknoloji Fakültelerinin Meslek Liselerinden mezun olan başarılı öğrenciler için önemli bir fırsat olduğu bir gerçektir. Ancak Teknoloji Fakültelerinden mezun olacak öğrencilerin kafalarındaki unvan ve yetki soruları ivedilikle giderilmelidir.

Komisyon Başkanı
Doç. Dr. Cemal YILMAZ

3 NOLU KOMİSYON

Zorunlu Eğitimin Teknik Ortaöğretim Kurumları İle Mesleki Eğitim Merkezlerine Etkisi, Teknik Eğitimde; Ortaöğretim Yükseköğretim İlişkisi

NO	ŞUBE ADI	ADI SOYADI
1	ADANA 2	İSMAİL ÇETİN
2	ADANA 2	MURAT FIÇICI
3	AFYON	SONER ŞAHİN
4	AKSARAY	AYHAN DURAN
5	AKSARAY	TİJEN DURAN
6	AMASYA	SERDAL ÇETİN
7	ANKARA 1	CEMAL YILMAZ
8	ANKARA 2	MEHMET UÇUM
9	ANKARA 5	İLHAN AYDIN
10	ANTALYA 2	HARUN YILMAZ
11	BARTIN	İSMAİL ŞİMŞEK
12	BİLECİK	İDRİS AYDIN
13	BURDUR	BÜLENT ARAS
14	DÜZCE	FATİH EMRE
15	EDİRNE	MUSTAFA TÜZÜN
16	ERZİNCAN	YALÇIN SAĞLAM
17	ESKİŞEHİR 2	ADEM POLAT
18	GAZİANTEP	HACI ERTENLİCE
19	İSTANBUL 2	CEVDET MAVİŞ
20	İZMİR 2	ZEKERİYYA KARCIDAĞ
21	KARABÜK	RECEP ULUDAĞ
22	KAYSERİ 1	YAŞAR YAĞMUR
23	KAYSERİ 2	ALİ MENEVİŞ
24	KIRIKKALE	VEYSEL BAŞER
25	KIRŞEHİR	RIFAT YAMAN
26	KOCAELİ 1	MEHMET ALİ BAYIK
27	KÜTAHYA	MUSTAFA TUTAŞ
28	MERSİN 1	KASIM OYMAK

29	**MUĞLA**	**ŞENTEKİN ÇALIŞ**
30	**NİĞDE**	**MEHMET AKMAN**
31	**ORDU**	**MURAT ASLAN**
32	**RİZE**	**YUNUS CEYLAN**
33	**SAKARYA**	**ATİLLA YİĞİT**
34	**SİVAS**	**YÜKSEL YİĞİT**
35	**TOKAT**	**ABDULKADİR YAŞAR**
36	**YALOVA**	**HÜSEYİN NALBANT**
37	**YOZGAT**	**ABDULLAH DOĞAN**
38	**MEB**	**ZAKİR ALAR**
39	**MEB**	**ORHAN ERGÜN**

Türkiyede Teknik Eğitimin Problemleri, Yapısal ve İşlevsel Değişim İhtiyaçları Çalıştayı'ndan Görüntüler

TÜRK EĞİTİM-SEN
ANKARA

PROBLEMLERİ,
DEĞİŞİM
TÜRK EĞİTİM-SEN

TÜRKİYE'DE TEKNİK EĞİTİMİN
OBLEMLERİ,
YAPISA
İŞLEVSEL DEĞİŞİM
RI ÇALIŞTAYI
ART 2013
ANKARA
TÜRK EĞİTİM-SEN
TÜRKİYE'DE
TEKNİK EĞİTİMİN

TÜRKİYE'DE TEKNİK EĞİTİMİN
PROBLEMLERİ,
YAPISAL ve İŞLEVSEL DEĞİŞİM
İHTİYAÇ
TAYI
TÜRK EĞİTİM-SEN

TÜRK EĞİTİM-SEN

TÜRK EĞİTİM-SEN
Türkiyenin Sendikası

TÜRK EĞİTİM-SEN
Türkiyenin Sendikası

İsmail ÇETİN
Komisyon Üyesi
Doç. Dr. Cemal YILMAZ
Komisyon Başkanı
Mehmet UÇUM
Komisyon Üyesi

TÜRKİYE'DE TEKNİK EĞİTİMİN
PROBLEMLERİ,
YAPISAL ve İŞLEVSEL DEĞİŞİM
Fatih AKCAİZOĞLU
Cihan TAKTEKİN
Hasan GÜNEY

TÜRK EĞİTİM-SEN
Türkiyenin Sendikası

TÜRK EĞİTİM-SEN

TÜRKİYE'DE TEKNİK EĞİTİMİN
TÜRK EĞİTİM-SEN

TÜRKİYE'DE TEKNİK
PROBLEMLER
İŞLEVSEL
TÜRK EĞİTİM-SEN
01 - 03 MART 2013

TÜRK EĞİTİM-SEN

TÜRKİYE'DE TEKNİK EĞİTİMİN